SPRAWOZDANIE

RADY ADWOKACKIEJ

W WARSZAWIE

ZA ROK

1931 — 1932

1932 WARSZAWA 1932

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

SPRAWOZDANIE RADY ADWOKACKIEJ W WARSZAWIE.

SPRAWOZDANIE
RADY ADWOKACKIEJ
W WARSZAWIE

ZA ROK

1931 — 1932

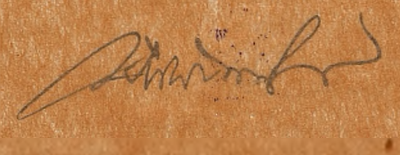
1932 WARSZAWA 1932

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

Druk. Rolnicza, Warszawa. Złota 24.

Ś. p. Dziekan Zygmunt Sokołowski

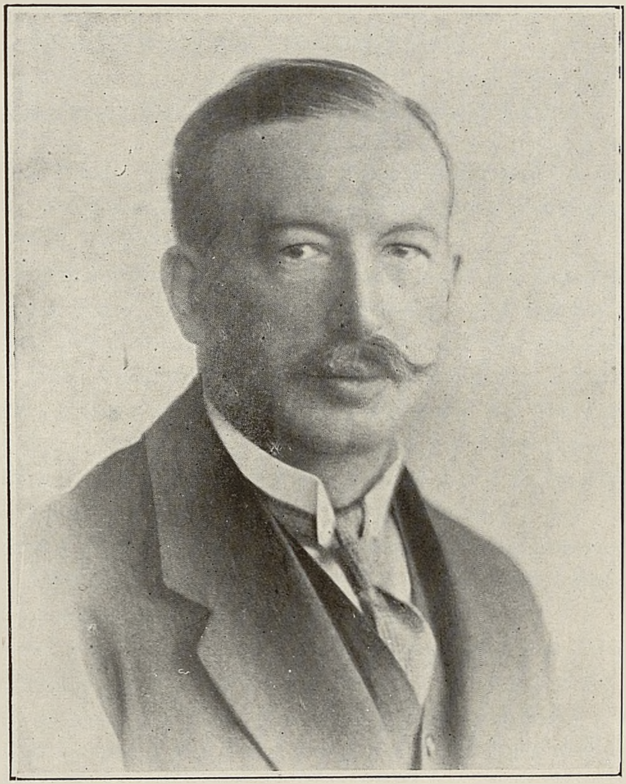

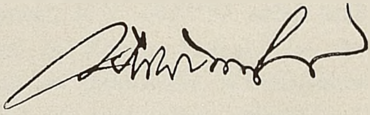

ur. 9.IV 1880 r. — zm. 12.III 1932 r.

Druk. Rolnicza. Warszawa. Złota 24.

Ś. p. Dziekan Zygmunt Sokołowski

ur. 9.IV 1880 r. — zm. 12.III 1932 r.

Wspomnienie pośmiertne.

Ś. p. Dziekan ZYGMUNT SOKOŁOWSKI

Żałobą okryła całą Izbę Adwokacką Warszawską wieść o zgonie ś. p. Zygmunta Sokołowskiego, dwukrotnego Dziekana, wieloletniego Wicedziekana Rady Adwokackiej.

Zmarł niespodziewanie w dniu 12 marca r. b. w Zakopanem dokąd, wyczerpany pracą, wyjechał na parodniowy wypoczynek.

W zmarłym Palestra Polska traci jednego z czołowych swych przedstawicieli, Izba Adwokacka Warszawska — jednego z najwybitniejszych swych przywódców, a Rada Adwokacka w Warszawie — nieodżałowanego przewodnika, światłego, pełnego inicjatywy kierownika, a zarazem znakomitego współpracownika, który do prac Rady wlewał tyle zapału i energji, wiedzy i doświadczenia, tyle umiłowania i szczerego oddania się sprawom korporacyjno-zawodowym...

Dla Izby Adwokackiej Warszawskiej, jej rozwoju, dla wzmożenia jej powagi i znaczenia położył zasługi niepożyte!

Wybrany na członka pierwszej Rady Adwokackiej w Stolicy w r. 1919, pozostawał w niej do końca życia — ze statutowemi, jedynie rocznemi przerwami, pomiędzy trzechleciami kadencji. Już w pierwszym roku sprawuje obowiązki zastępcy członka Sądu Dyscyplinarnego oraz Komisji Egzaminacyjnej, od r. 1920 jest stale członkiem Sądu Dyscyplinarnego i Komisji Egzaminacyjnej, członkiem lub prezesem Komisji Zapomogowej, w r. 1921/22 pełni funkcje Skarbnika Rady; za powtórnej swej w Radzie kadencji w latach 1922/23 i 1923/24 zostaje wybrany na stanowisko Wicedziekana, a w kwietniu 1925 r. Rada powierza mu najwyższą godność w Izbie, obierając go jednomyślnie Dziekanem. W latach 1926/27 i 1927/28 jest znów Wicedziekanem, w r. 1929/30 po raz wtóry godnie sprawuje zaszczytny urząd

Dziekana, wreszcie, w roku ostatnim pracuje nadal jako Wicedziekan, i na tem stanowisku śmierć nieubłagana wyrywa go z naszych szeregów.

Zbyt znana jest postać ś. p. Dziekana Zygmunta Sokołowskiego wszystkim członkom Izby, zbyt powszechna jest świadomość i uznanie zasług, jakie położył na polu życia korporacyjno-zawodowego, by trzeba zasługi te wyliczać w przeznaczonem do rocznego sprawozdania Rady Adwokackiej wspomnieniu pozgonnem. Zbrakłoby tu miejsca na przedstawienie pełnego obrazu niestrudzonej działalności Zmarłego, — działalności tak wytężonej, różnorodnej i owocnej, że dokładne jej uprzytomnienie i należyta ocena wymagałyby obszernej pracy.

Na stanowisku, które w życiu korporacyjnem zajmował, a przedewszystkiem na stanowisku Wicedziekana i Dziekana wypełnił chlubnie bogatą treścią niejedną kartę dwunastoletniego okresu organizacji i rozwoju adwokatury we wskrzeszonem do niepodległego bytu — Państwie Polskiem.

Nazwisko ś. p. Zygmunta Sokołowskiego pozostanie na zawsze nierozerwalnie złączone z tym okresem dziejów adwokatury polskiej.

Cześć świetlanej pamięci dzielnego szermierza adwokatury, który tak bardzo umiłował zawód obrończy!

Cześć niezapomnianemu, wybitnemu Dziekanowi, który w Stolicy Państwa godnie reprezentował Izbę Adwokacką. Żył jej troskami i nadziejami, był duszą jej prac i poczynań i dla której dobra i rozwoju tyle położył wysiłków!

W uznaniu zasług ś. p. Dziekana Zygmunta Sokołowskiego Rada Adwokacka w Warszawie postanowiła urządzić pogrzeb Jego na koszt Izby, sporządzić i wywiesić w sali posiedzeń Rady portret Zmarłego i zaproponować Walnemu Zgromadzeniu Izby, zwołanemu na dzień 2 kwietnia 1932 r. powzięcie uchwały:

„ś. p. Dziekan Zygmunt Sokołowski dobrze zasłużył się polskiej adwokaturze".

I. Skład Rady Adwokackiej. Podział i Organizacja Pracy.

Skład Rady. W wyniku wyborów uzupełniających, zgodnie z art. 22 Statutu tymczasowego Palestry P. P., dokonanych na dorocznem Zgromadzeniu Walnem członków Izby w dn. 28 marca 1931 r. na miejsce członków Rady, którzy ustąpili wskutek upływu trzyletniej kadencji, — skład Rady Adwokackiej w Warszawie na okres 1931/32 r. był następujący:

CZŁONKOWIE:

1.	Baumberg Ignacy	1-szy	rok kadencji
2.	Białaszewicz Czesław	3-ci	„ „
3.	Blenau Zygmunt	2-gi	„ „
4.	Chełmoński Adam	2-gi	„ „
5.	Grodziński Natan	2-gi	„ „
6.	Nagórski Zygmunt	3-ci	„ „
7.	Nowodworski Leon	3-ci	„ „
8.	Nowodworski Jan	2-gi	„ „
9.	Sokołowski Zygmunt	1-szy	„ „
10.	Szurlej Stanisław	1-szy	„ „
11.	Tomaszewski Tadeusz	1-szy	„ „
12.	Urbanowicz Stefan	3-ci	„ „
13.	Więckowski Jan	2-gi	„ „
14.	Zdanowicz Bronisław	3-ci	„ „
15.	Żołędziowski Kazimierz	1-szy	„ „

ZASTĘPCY:

1) Tyrchowski Wacław
2) Szulborski Witold [1])
3) Zadrowski Feliks [2]).

Uchwałą z dn. 31 marca 1931 r. Rada Adwokacka udzieliła członkowi Rady, Zygmuntowi Nagórskiemu, trzymiesięcznego urlopu i zgodnie z art. 23 Statutu tymczasowego Palestry P. P. powołała na jego miejsce do sprawowania obowiązków członka Rady, Wacława Tyrchowskiego, jako zastępcę, który otrzymał przy wyborach największą liczbę głosów.

Wobec śmierci Wicedziekana ś. p. Zygmunta Sokołowskiego, na jego miejsce wszedł w charakterze członka Rady, jako pierwszy zastępca, Wacław Tyrchowski. (Dec. Rady z dn. 15 marca 1932 r. prot. Nr. 40/565 § 1). Na temże posiedzeniu Wicedziekanem Rady został obrany członek Rady, Zygmunt Nagórski.

Prezydjum. Na pierwszem posiedzeniu w odnowionym składzie, odbytem dn. 31 marca 1931 r., Rada Adwokacka ukonstytuowała się przez dokonanie, stosownie do art. 22 Statutu tymczasowego Palestry i § 53 regulaminu Rad Adwokackich, wyboru Prezydjum, jak następuje:

Dziekan: Nowodworski Jan
Wicedziekan: Sokołowski Zygmunt
Sekretarze: Żołędziowski Kazimierz; Blenau Zygmunt
Skarbnik: Białaszewicz Czesław
Zastępca Skarbnika: Zdanowicz Bronisław
Bibljotekarz: Chełmoński Adam.

---

[1]) Członek Izby Witold Szulborski, obrany na trzeciego zastępcę, wszedł na miejsce wybranego na drugiego zastępcę członka Izby Stanisława Janczewskiego, który został jednocześnie wybrany na Delegata do Naczelnej Rady Adwokackiej i mandat ten przyjął.

[2]) Członek Izby Feliks Zadrowski wszedł na trzeciego zastępcę, posiadając z kolei największą ilość głosów.

Sąd Dyscyplinarny. Na temże posiedzeniu Rada Adwokacka, stosownie do art. 42 Satutu i § 27 regulaminu, wybrała na członków Sądu Dyscyplinarnego: 1) Cz. Białaszewicza, 2) A. Chełmońskiego, 3) L. Nowodworskiego, 4) S. Szurleja, 5) S. Urbanowicza i 6) B. Zdanowicza.

Obowiązki Przewodniczącego i Wice-Przewodniczącego, w myśl art. 42 Statutu, pełnili: Dziekan J. Nowodworski i Wicedziekan Z. Sokołowski.

Pozostali członkowie Rady, stosownie do § 27 regulaminu, byli powoływani stale do składu Sądu Dyscyplinarnego w charakterze zastępców stałych członków Sądu.

Komisja Egzaminacyjna. Jednocześnie z wyborem Prezydjum i Sądu Dyscyplinarn. Rada Adwokacka, zgodnie z art. 17 Statutu i § 24 regulaminu, powołała stałą Komisję Egzaminacyjną w składzie:

Przewodniczący Dziekan J. Nowodworski.

Zastępca Przewodniczącgo: Wice-Dziekan Z. Sokołowski.

Członkowie: członkowie Rady Adwokackiej:

1) Cz. Białaszewicz, 2) A. Chełmoński, 3) N. Grodziński, 4) Z. Nagórski, 5) L. Nowodworski, 6) S. Szurlej i 7) S. Urbanowicz, oraz członkowie Izby: 8) Wacław Brokman, 9) Mieczysław Ettinger, 10) Józef Kuczyński,

upoważniając zarazem Komisję Egzaminacyjną do uzupełnenia swego składu przez zaproszenie do współpracy członków Izby, według uznania Komisji.

W charakterze zaproszonych członków w pracach Komisji Egzaminacyjnej brali udział: członkowie Izby: Ludwik Domański , Stanisław Goldsztein, Stanisław Janczewski (dwaj ostatni zarazem członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej), Józef Kliński, Antoni Landau, Jan Morawski i Z. Blenau (członek Rady Adwokackiej).

Komisja Egzaminacyjna odbyła w okresie sprawozdawczym trzy sesje w datach: 1) 26 i 27 czerwca oraz 3 i 4 lipca 1930 r., 2) 20, 21, 27 i 28 listopada 1931 r., 3) 26 i 27 lutego oraz 4 i 5 marca 1932 r.

Seminarja dla aplikantów adwokackich. Ogólne kierownictwo w imieniu Rady Adwokackiej nad prowadzonemi, stosownie do art. 15 Statutu, i § 26 regulaminu, zajęciami teoretycznemi i praktycznemi dla aplikantów adwokackich sprawowali w okresie sprawozdawczym: w dziale prawa cywilnego i handlowego — Wice-Dziekan Z. Sokołowski; w dziale prawa karnego — Dziekan J. Nowodworski i członek Izby M. Ettinger; w dziale prawa administracyjnego — członek Rady Adw. — S. Urbanowicz.

Wykłady i zajęcia na seminarjach prowadzili, prócz wyżej wymienionych, adwokaci: J. Baumberg, B. Bielawski, Z. Blenau, T. Bojanowicz, A. Chełmoński, L. Czeszer, H. Eberhardt, C. Fabiani, S. Goldsztein, A. Jurkowski, J. Kliński, H. Kon, H. Koral, A. Kroński, Z. Nagórski, Z. Rymowicz, Wł. Szatensztejn i J. Tatarkiewicz.

W ramach seminarjum prawa administracyjnego dla ogółu członków Izby wygłosił cztery wykłady z zakresu prawa kartelowego i górniczego członek Izby Alfred Kielski.

Konsultacja dla niezamożnej ludności. Kierownictwo konsultacji adwokackiej przy Sądzie Okręgowym w Warszawie dla niezamożnej ludności sprawowali członkowie Rady: I. Baumberg i B. Zdanowicz.

Komisja zapomóg pośmiertnych. Stosownie do § 13 Statutu funduszu zapomóg pośmiertnych, uchwalonego przez Zgromadzenie Walne członków Izby dn. 28 marca 1931 r., na członków Komisji Zapomóg Pośmiertnych — pod przewodnictwem Czesława Białaszewicza, jako członka Rady — Skarbnika — powołano członków Izby: 1) Mieczysława Ettingera, 2) Kazimierza Gronkiewicza, 3) Czesława Mateckiego i 4) Jana Tatarkiewicza.

Komisja Windykacyjna. Do działającej na mocy uchwały Rady Adwokackiej z dn. 20 stycznia 1931 r. (prot. 30/514 § 28) komisji windykacyjnej, powołanej do ściągania od członków Izby zaległych należności, — na miejsce członków Izby Ignacego Baumberga, który wszedł do Rady Adwokackiej, powołany został członek Izby Bolesław Rosensztadt. Uchwałą Rady

Adwokackiej z dn. 14 kwietnia r. 1931 (prot. Nr. 2/527 § 21) do składu komisji powołani zostali nadto członkowie Izby: Władysław Chyliński, Eugenjusz Ernst i Stanisław Starnecki. W ten sposób skład Komisji Windykacyjnej stanowią:

Przewodniczący członek — Rady — skarbnik Cz. Białaszewicz, członkowie — zaproszeni z poza Rady: Władysław Chyliński, Eugenjusz Ernst, Adolf Jagowd, Bolesław Machnicki, Bolesław Rosensztadt i Stanisław Starnecki.

Delegaci Rady Adwokackiej. Na podstawie § 69 regulaminu Rada Adwokacka, zgodnie z wynikiem wyborów, dokonanych w tym celu przez miejscową adwokaturę, mianowała w okresie sprawozdawczym następujących swych Delegatów i ich zastępców w siedzibach Sądów Okręgowych na prowincji:

Nr. kol.	Siedziba Sądu	Delegat	Zastępca
1	Biała Podlaska	Skudro Wincenty	Maciejowski Jan
2	Białystok	Różański Roman	Piątkowski Aleksander
3	Częstochowa	Winnicki Włodzimierz	Konarski Mendel
4	Kalisz	Królikowski Józef	Jaźwiński Zygmunt
5	Łódź	Cygański Stefan	Felix Henryk
6	Łomża	Ryntflejsz Kazimierz	—
7	Mława	Wierzbicki Grzegorz	—
8	Piotrków	Kleyna Dobrosław	—
9	Płock	Baliński Stefan	—
10	Siedlce	Koprowski Stanisław	Serednicki Juljan
11	Sosnowiec	Borowski Janusz	—
12	Suwałki	Kuźmicz Dymitr	—
13	Włocławek	Barcikowski Eugenjusz	Wieczorkiewicz Eustachy

Posiedzenia plenarne. Posiedzenia plenarne Rady Adwokackiej odbywały się stale raz na tydzień — we wtorki, z wyjątkiem okresów ferji letnich (lipiec i sierpień) oraz świątecznych.

W okresie od 1 kwietnia 1931 r. do 1 kwietnia 1932 r. Rada Adwokacka odbyła 42 posiedzenia, na których załatwiono ogółem 1370 różnych spraw.

Uchwały wraz z uzasadnieniem są wpisane do księgi protokułów Rady Adwokackiej.

Posiedzenia Prezydjum. Na mocy § 51 regulaminu Prezydjum Rady na stałych posiedzeniach tygodniowych — we wtorki — załatwiało sprawy natury porządkowo - gospodarczej; w okresie ferji letnich członkowie Prezydjum załatwiali wszelkie wogóle sprawy bieżące, z wyjątkiem wpisów na listę i pociągania członków Izby do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

W okresie od 1 kwietnia 1931 r. do 1 kwietnia 1932 r. Prezydjum odbyło 45 posiedzeń, na których załatwiło ogółem 470 spraw.

Decyzje były zapisywane do księgi protokułów Prezydjum Rady Adwokackiej.

Przedstawiciele adwokatury w komisjach egzaminacyjnych dla aplikantów sądowych i urzędników Prokuratorji. W okresie sprawozdawczym przedstawicielami adwokatury w Komisji Egzaminacyjnej dla aplikantów sądowych przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie (art. 2 rozp. Min. Spr. z dn. 26 czerwca 1920 r. Dz. Ust. Nr. 75/1920 poz. 473) byli, mianowani na przedstawienie Rady Adwokackiej postanowieniami Ministra Sprawiedliwości z dn. 26 lutego 1929 r. na okres trzechletni, członkowie Izby: Cz. Białaszewicz, Wacław Brokman, Ludwik Domański, Jan Nowodworski i Zygmunt Sokołowski, postanowieniem z dn. 13 maja 1930 r. na okres trzechletni, Antoni Bogucki ,wobec ustąpienia, z powodu licznych zajęć, Cz. Białaszewicza, oraz postanowieniem z dn. 26 czerwca 1930 r.: Roman Kuratowski, Bernard Maliniak i Jan Tatarkiewicz, na okres do dn. 1 stycznia r. 1932.

Naskutek pisma Prezesa Sądu Apelacyjnego z dn. 21 grudnia 1931 r., jako kandydatów na członków Komisji Egzaminacyjnej dla aplikantów sądowych na okres bieżącego trzechlecia Rada Adwokacka przedstawiła członków Izby: Czesława Białaszewicza, Adama Chełmońskiego, Stanisława Janczewskiego, Romana Kuratowskiego, Antoniego Landaua, Jana

Nowodworskiego, Zygmunta Sokołowskiego i Zygmunta Blenaua.

Przedstawicielami adwokatury na egzaminach referendarskich Prokuratorji Generalnej Rz. P. (§ 10 p. 4 rozp. Rady Min. z dn. 20 maja 1925 r. Dz. Ust. Nr. 58/1925 poz. 409) z delegacji Rady Adwokackiej w okresie sprawozdawczym byli: członkowie Rady — Zygmunt Nagórski i Leon Nowodworski.

Kancelarja. W okresie sprawozdawczym personel urzędniczy biura Rady Adwokackiej składał się z 9 osób, a mianowicie:

1. Kierownik biura — Sztumpf Djonizy.
2. Księgowy — Nowicki Ignacy.
3. Korespondentka-maszynistka — Brayczewska Marja.
4. Pomocnica Księgowego—Andrzeykowiczowa Marja.
5. Kancelistka — Kobrzyńska Marja.
6. Kancelista — Sztajnert Zygmunt.
7. Kancelista i inkasent — Gałecki Leonard.
8. Kancelistka i inkasentka — Andrzejewska Wacława.
9. Maszynistka — Lidwinowa Adela.

Pozatem w charakterze inkasentów, otrzymujących wynagrodzenie prowizyjne [1]), zatrudnieni byli:

1. Buszkowski Jerzy,
2. Kujawski Zygmunt,
3. Stochmiałek Tadeusz,
4. Świerzewski Walerjan.

Obsługę kancelarji Rady i pokojów adwokackich w Sądach Okręgowym i Apelacyjnym sprawowało 5 woźnych i jeden goniec.

---

[1]) Inkasenci pobierali ostatnio wynagrodzenie w wysokości (Decyzja Rady Adw. z prot. 3/538 § 33 ,

2% przy inkasie miesięcznym do	2.000 zł.	
3% od przewyżki ponad	2.000 zł. — 4.000 zł.	
4% „ „ „	4.000 zł.	

Ruch pism w kancelarji Rady w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym wykazał wzrost o 15%.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło do kancelarji Rady 9420 pism, wysłano — 10,801, nie licząc pism nie przechodzących przez dzienniki podawczy i wychodzący oraz objętych jednym numerem dziennika.

Lokal. Wobec likwidacji stowarzyszenia „Koło Prawników Polskich", które odnajmowało część lokalu Rady Adwokackiej uchwałą Rady Adwokackiej z dnia 19 stycznia 1932 [1]) postanowiono odnająć część lokalu w godzinach wieczorowych kilku innym stowarzyszeniom adwokackim [2]). W ten sposób koszta komornego i utrzymania lokalu ulegną znacznej redukcji.

Okres sprawozdawczy w zakresie danych rachunkowych i statystycznych rozpoczyna się datą 1 marca r. 1931, kończy — dn. 1 marca r. 1932.

W zakresie działalności Rady uwzględniono wszystkie ważniejsze momenty do chwili oddania sprawozdania do druku.

---

[1]) Prot. N. 33/558 § 57.

[2]) Warunki odnajmu ustalone zostały na posiedzeniu Prezydjum z dn. 29 stycznia 1932 r. prot. Nr. 38 § 1.

II. Działalność Rady Adwokackiej.

1. Sprawy ogólne.

Sprawa zmiany Statutu Palestry. Gdy na początku września 1931 r. rozeszła się wieść, iż Ministerstwo Sprawiedliwości zamierza do Sejmu Rzeczpospolitej wnieść projekt ustawy o ustroju adwokatury [1]) jednolitej dla całego państwa, władze korporacyjne wogóle, Rada Naczelna i Rada Adwokacka w Warszawie w szczególności zabiegać zaczęły o to, aby przedewszystkiem zapoznać się z treścią projektu ministerjalnego, a, następnie, by przedsiębrać środki, mające na celu wprowadzenie ewentualnych zmian i uzupełnień do ustawy w myśl dezyderatów adwokatury. Na zaproszenie P. Prezesa Rady Naczelnej odbyło się nasamprzód poufne zebranie przedstawicieli Izb Adwokackich, następnie zaś — urzędowe posiedzenie Naczelnej Rady Adwokackiej z udziałem delegatów Izb Adwokackich. W obydwóch posiedzeniach brali udział z ramienia Rady Adwokackiej Warszawskiej: Dziekan Rady, J. Nowodworski i Wicedziekan, ś. p. Z. Sokołowski.

Dn. 7 października r. 1931 Rada Adwokacka Warszawska odbyła specjalne posiedzenie [2]), na którem poddano szczegółowej analizie projekt ustawy. W wyniku dyskusji uchwalono zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby Adwokackiej Warszawskiej na dz. 24 października 1931 r. w celu zaznajomienia ogółu członków Izby z projektem ustawy i złożenia sprawozdania z czynności, podjętych przez Radę Adwokacką w związku z tym projektem. W międzyczasie Rada Ad-

---

[1]) Projekt ustawy o ustroju adwokatury został wniesiony do Sejmu dn. 29 września 1931 r. na podstawie uchwały Rady Ministrów z dn. 25 września 1932 r.; ogłoszony jako druk sejmowy Nr. 338.

[2]) Prot. Nr. 19/544.

wokacka stosownie do art. 24 ust. j Statutu tymcz. przedstawiła Nacz. Radzie Adw. memorjał, zawierający gruntowną krytykę projektu. Nadto w celu uświadomienia opinji publicznej o zasadach projektu, jego wadach istotnych i niebezpieczeństwach, jakie mogą powstać dla stanu adwokackiego i społeczeństwa, odbyła się dn. 21 października 1931 r. w lokalu Rady Adwokackiej konferencja prasowa, w której na zaproszenie Dziekana [1], wzięli udział przedstawiciele niemal wszystkich pism codziennych, wychodzących w stolicy. Informacji o stanie prac ustawodawczych oraz o postulatach adwokatury udzielali: Wicedziekan ś. p. Zygmunt Sokołowski i referent — członek Rady, Stefan Urbanowicz.

W najbliższym kontakcie z władzami korporacyjnemi wydany został specjalny numer „Palestry" [2], poświęcony wyłącznie rozważeniu poszczególnych zagadnień w związku z zamierzoną reformą ustroju adwokatury.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby, po wysłuchaniu referatu Wicedziekana, ś. p. Zygmunta Sokołowskiego, który poddał ostrej krytyce rządowy projekt ordynacji adwokackiej, przyjęło uchwałę w redakcji Rady Adwokackiej — treści następującej:

„Odbyte w dniu 24 października 1931 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby Adwokackiej Warszawskiej po wysłuchaniu komunikatu Rady Adwokackiej Warszawskiej o projekcie ustawy o ustroju adwokatury, wniesionym do Sejmu na podstawie uchwały Rady Ministrów z dn. 25.IX.31 r., wychodząc z założenia, że ustrój adwokatury powinien opierać się na mocnych i zdrowych zasadach, umożliwiających należyte i skuteczne wykonanie zadań, do których w życiu państwowem i społecznem jest powołana,

że naczelnem zadaniem adwokatury jest obrona praw obywateli, stanowiąca niezbędny czynnik wymiaru sprawiedliwości,

że dla spełnienia tych zadań adwokatura musi posiadać wobec sądów i urzędów niezawisłość, której wyrazem jest przedewszystkiem wolność słowa i ochrona tajemnicy zawodowej, stanowiąca nietyle przywilej adwokata, ile prawo obywatela, który mu obronę powierza,

---

[1]) W wykonaniu uchwały Rady Adwokackiej z dnia 13 października 1931 r. prot. Nr. 20/545 § 27.

[2]) „Palestra" 1931 r. str. 433—540.

że istotną rękojmią tej niezawisłości może być tylko oparcie ustroju adwokatury na podstawach szerokiego samorządu, zapewniającego zarazem organom adwokatury możność należytego czuwania i kontroli nad poziomem etycznym i przygotowaniem zawodowem adwokatów,

że dla zapewnienia właściwego zakresu samorządu, jednolitych zasad etyki zawodowej oraz zespolenia adwokatury polskiej w jeden żywy organizm niezbędnem staje się istnienie naczelnego tego samorządu organu, jakim na przeważającym obszarze Państwa jest obecnie Naczelna Rada Adwokacka,

zważywszy: że wniesiony do Sejmu Projekt o ustroju adwokatury staje z powyższemi zasadami w jaskrawej sprzeczności, zmierza bowiem do pozbawienia stanu obrończego niezawisłości, do unicestwienia samorządu adwokackiego, utrudnia wreszcie zespolenie adwokatury całego Państwa,

że zarazem projekt rządowy jest sprzeczny z zasadami projektu Komisji Kodyfikacyjnej R. P., uwzględniającemi właśnie podstawy prawidłowego ustroju adwokatury ustalone przez teorję i doświadczenie, a stanowiącego wynik zbiorowej polskiej myśli prawniczej,

stwierdzając wreszcie:

że ugruntowanie ustroju adwokatury na przytoczonych na wstępie zasadach ma na względzie przedewszystkiem dobro Państwa i społeczeństwa — Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby Adwokackiej Warszawskiej zwraca się do Rządu, Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej o oparcie na tych właśnie zasadach ogólno-państwowej ustawy o ustroju adwokatury, mającej zastąpić przepisy obowiązujące obecnie w poszczególnych dzielnicach".

W materji zgłoszonych na Zebraniu rezolucyj zabrał głos Dziekan Rady Jan Nowodworski, który oświadczył co następuje:

„W imieniu Rady Adwokackiej mam zaszczyt oświadczyć, że Rada Adwokacka w całości, ani też poszczególni jej członkowie, nigdy i nigdzie w swej działalności nie kierowali się względami politycznymi. Zawsze i wszędzie działalnością Rady Adwokackiej i jej poszczególnych członków kierowała troska o dobro i godność stanu i dążenie do utrwalenia prawa i praworządności. Temi samemi względami kierować się będą organy samorządu adwokackiego i w przyszłości".

W głosowaniu wszystkiemi głosami przeciwko 18-tu postanowiono przyjąć do wiadomości oświadczenie Dziekana.

Czynności reprezentacyjne. Z powodu straty, jakie prawnictwo polskie poniosło przez zgon wielce zasłużonych ś. p. Prez. Izby Adw., dr. Józefa Steuermana, prof. dr. Adolfa Suligowskiego i Dziekana Rady Adwokackiej Warszawskiej, ostatnio Wicedziekana, ś. p. Zygmunta Sokołowskiego, Rada Adwokacka w pierwszym wypadku — pod adresem Wydziału Izby Adwokackiej w Samborze, w dwóch następnych — pod adresem pozostałych Rodzin, przesłała wyrazy współczucia i hołdu dla pamięci Zmarłych.

Z okazji zaproszenia na uroczyste w dn. 5 grudnia 1931 roku otwarcie Konferencji aplikantów adwokackich (Conférence des avocats stagiaires) w Paryżu, Dziekan przesłał pod adresem Batonnier'a życzenia dla świetnej Palestry Paryskiej.

W związku z nadesłanym memorjałem przez prezesa III-go Zjazdu prawników czechosłowackich w Bratisławie dr. Cyr. Barinkę, w sprawie prac przygotowawczych do następnego zjazdu, Rada Adwokacka uchwaliła przyjąć powyższy memorjał do wiadomości i wyraziła gotowość poparcia inicjatywy w zakresie współpracy narodów słowiańskich, o czem dr. Cyr. Barinka został powiadomiony pismem Dziekana z dn. 2 czerwca 1931 r. Nr. 4930.

W odpowiedzi na pismo z dn. 5 maja 1931 r. długoletniego Sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie i Wiceprezesa Jana Wszelakiego, który wychodząc z Magistratury przesłał pod adresem Rady Adwokackiej w Warszawie wyrazy uznania dla Palestry Stołecznej, Dziekan w wykonaniu uchwały Rady Adwokackiej, stwierdzając wysoce życzliwy stosunek Wiceprezesa Wszelakiego do Palestry Warszawskiej, przesłał pod adresem Dostojnego członka Sądownictwa zapewnienia o szczerej sympatji, jaką Palestra Stołeczna żywiła zawsze i zachowa nadal dla Niego.

Do Zarządu „Patronatu" delegowany był członek Izby, Mieczysław Szaciński.

Naskutek zaproszenia Komitetu Zarządzającego Kasy im. Mianowskiego na uroczystość obchodu pięćdziesięciolecia tej zasłużonej instytucji, Rada Adwokacka delegowała członka Rady, Zygmunta Nagórskiego.

2 Obrona praw i interesów adwokatury.

Wyznaczanie obrońców przy Sądach Grodzkich. Zgodnie z ustaloną praktyką [1]), Rada Adwokacka, również w okresie sprawozdawczym, udzielając na zapytania [2]) Prezesów Sądów Okręgowych opinji o kandydatach, ubiegających się o stanowiska obrońców przy Sądach Grodzkich — stale wypowiadała się przeciwko wydawaniu nowych upoważnień, z uwagi na to, że zwiększanie liczby obrońców, utrudni stopniowe osiedlanie się adwokatów na prowincji, utrwalając natomiast istnienie instytucji obrońców sądowych, która wobec znacznego dopływu sił prawniczych, powinna mieć charakter przejściowy.

Wymiar podatków od adwokatów. Rada Adwokacka, na żądanie odnośnych urzędów skarbowych w Warszawie i na prowincji, przedstawiła w okresie sprawozdawczym kandydatów z pośród adwokatury na członków podatkowych komisji szacunkowych oraz na rzeczoznawców. — Do Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie Rada Adwokacka przedstawiła następujących kandydatów: 1) Berezę Stefana, 2) Bojanowicza Teodora, 3) Brokmana Wacława, 4) Chylińskiego Wład., 5) Eberhardta Hermana, 6) Ettingera Miecz., 7) Gembskiego Józefa, 8) Grodzińskiego Natana, 9) Jagowda Adolfa, 10) Klińskiego Józefa, 11) Korybyt-Daszkiewicza Aleks., 12) Kostro Apolinarego, 13) Krońskiego Aleksandra, 14) Lewinsona Władysława, 15) Machnickiego Bolesława, 16) Pęskiego Wacława, 17) Rosensztadta Bolesława, 18) Rundo Stanisława, 19) Starneckiego Stanisława, 20) Wasserbergera Józefa, 21) Zadrowskiego Feliksa i 22) Żaryna Leopolda.

Tryb ogłaszania sentencji w sprawach, w których zapisani są adwokaci. Naskutek interwencji Rady Adwokackiej Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie, pismem z dn. 23 stycznia 1932 r. Nr.p. f./32 zawiadomił Radę, że Przewodniczą-

---

[1]) Patrz Sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie za lata 1926/27 str. 16 i 1930/31 str. 20.

[2]) w 7 wypadkach; w jednym wypadku Rada Adwokacka wypowiedziała się ujemnie co do osoby samego kandydata.

cy Wydziału VII Odwoławczego Cywilnego wydał zarządzenie, aby w celu nieutrudniania adwokatom wykonywania obowiązków zawodowych — w miarę możności — ogłaszanie sentencji w sprawach, w których są zapisani adwokaci, którzy nie stawili się, było uskuteczniane w końcu posiedzenia bez względu na to, na którą godzinę wyznaczona jest sprawa.

Sprawa zastępstwa strony przez adwokatów w postępowaniu karno-administracyjnem. W odpowiedzi na pismo Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 4 września 1931 r. Nr. 593/31 w przedmiocie wyrażenia opinji w kwestji zastępstwa strony przez adwokatów w postępowaniu karno-administracyjnem Rada Adwokacka w Warszawie wypowiedziała się w memorjale, którego przewodnie zasady są następujące:

Opinję swą o niedopuszczalności obrony adwokackiej w postępowaniu karno-administracyjnem oparło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na tej okoliczności, iż art. 3 Rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem, wyliczając różne działy rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem, mające zastosowanie do postępowania również i w sprawach administracyjno-karnych, nie wymienia działu 4-go o ogólnem postępowaniu administracyjnem, dotyczącego pełnomocników. Stąd Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wysuwa wniosek, iż jest rzeczą obojętną, czy pełnomocnik ma być adwokatem, czy inną osobą, gdyż wogóle wobec powyższego zastępstwo przez inną osobę w postępowaniu karno-administracyjnem jest niedopuszczalne [1]).

Do tego wniosku na pierwszy rzut oka zdawałoby się prowadzić badanie wszystkich procedur, to jest zarówno karnej, jak cywilnej i administracyjnej, gdzie wszędzie istnieją specjalne postanowienia, dotyczące możności zastępowania się przez pełnomocników, bądź przez obrońców, w szczególności zaś przez adwokatów (U. P. C. art. 44 oraz 245 i nast., K. P.

---

[1]) Analogiczny pogląd wypowiedział T. Jankowski „Gazeta Administracji i Policji Państwowej" Nr. 17/1931 r.; contra Taubenszlag: „Polskie prawo Karno-Administracyjne".

K. — 84 i nast., rozp. o post. admin. — art. 12 i nast.). Przy bliższej jednak analizie pow. przepisów oraz przy uwzględnieniu postanowień Statutu Palestry, a w szczególności art. 5 Statutu, — stanowisko powyższe nie może być uznane za uzasadnione prawnie. Przedewszyskiem Rada Adwokacka zwraca uwagę, iż nierozciągnięcie na postępowanie administracyjno-karne działu 4-go ogólnego postępowania administracyjnego nie może tu rodzić tego rodzaju skutków, jak to twierdzi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Dział ten bowiem dotyczy przedewszystkiem określenia pojęcia osoby interesowanej oraz jej uprawnień w ogólnem postępowaniu administracyjnem, wielce różniącem się od postępowania karno-administracyjnego. Należy odróżnić p e ł n o m o c n i k a od o b r o ń c y. Pełnomocnik występuje z a m i a s t mocodawcy i reprezentuje jego osobę, natomiast obrońca występuje o b o k oskarżonego, lecz go nie zastępuje. Kodeks Postępowania Karnego wyraźnie odróżnia te instytucje i przeznacza obrońcę dla oskarżonego (art. 84), a pełnomocnika dla oskarżyciela posiłkowego, prywatnego i powoda cywilnego (art. 95). Przytem art. 84 K. P. K. stwierdza tylko niewątpliwą zasadę prawną, a następne przepisy rozszerzają koło obrońców na profesorów i docentów, co stanowi pewne „novum" i wymagało przeto wyraźnego stwierdzenia prawodawczego.

Zupełnie jasnem jest, że wobec braku w postępowaniu karno - administracyjnem oskarżyciela posiłkowego, prywatnego i powoda cywilnego, art. 3 Rozp. o post. kar.-adm. wykluczył stosowanie rozdz. Rozp. o postępowaniu administracyjnem, traktującego o stronach zainteresowanych i pełnomocnikach; pełnomocnik jest zbędny w postępowaniu karnem administracyjnem. Natomiast to wykluczenie nie dotyczy o b r o ń c y. Jeżeli wspomniany artykuł wyraźnie wyłączył pełnomocnika, ale e x p r e s s i s v e r b i s nie wykluczył obrońców, to sprawę tę pozostawił otwartą i winna ona być regulowaną na podstawie istniejącego stanu prawnego, a mianowicie Statutu Palestry. Statutu Palestry, ako l e x g e n e r a l i s w zakresie uprawnień adwokatów, może być zmieniony tylko przez przepis w y r a ź n y. Tylko postanowienie wyraźne o wykluczeniu obrońcy w post. karno-administracyj-

nem mogłoby ustanowić *lex posterior specialis*. Takiego przepisu jednak niema. Artykułu 3, pośrednio wykluczającego jedną instytucję procesową — pełnomocnika, w żadnym razie nie można tłomaczyć tak rozciągle, by miał dotyczyć zupełnie odrębnej instytucji procesowej „obrońcy".

Pomieszanie tych dwu instytucji jest *niedopuszczalne*.

Następnie, jeśli wniknąć głębiej w postanowienia ustawy postępowania cywilnego oraz rozporządzenia o postępowaniu dministracyjnem, to zarówno pierwsze, jak i drugie mówią właściwie przedewszystkiem o dopuszczalności w charakterze pełnomocników innych osób poza adwokatami, których prawo do obrony i zastępstwa interesów strony wynika z innych ustaw. Zarówno art. 44, jak i 245 U. P. C., traktują obronę adwokata, jako rzecz samą przez się zrozumiałą i wynikającą z inych ustaw. Również, art. 12 Rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem w punkcie 5 mówi, iż władza nie dopuści pełnomocnika, który trudni się zawodowo zastępstwem stron, nie mając odpowiedniego uprawnienia, a więc znów w kwestji uprawnień do zawodowego zastępowania stron, odsyła do specjalnej ustawy. Nie można więc twierdzić, iż z chwilą, kiedy w danej ustawie, a mianowicie rozporządzeniu o postępowaniu karno-admnistracyjnem, niema *expressis verbis* mowy o dopuszczalności obrony przez adwokata, to, wobec tego, jest ona niedopuszczalną. Można conajwyżej wyprowadzić wniosek, iż jest niedopuszczalna obrona przez inne osoby, któie na podstawie K. P. K., bądź art. 12 postępowania administracyjnego mogłyby mieć to prawo. Jeśli jednak chodzi o adwokata, to z chwilą, gdy w danem postępowaniu (jak np. w postępowaniu dyscyplinarnem w stosunku do urzędników państwowych, gdzie w charakterze obrońców są dopuszczani jedynie tylko urzędnicy państwowi) nie jest wyraźnie wykluczone prawo do obrony adwokackiej i zastępowawania się przez adwokata, to decydujacym w tej mierze być może jedynie ogólny przepis art. 5 Statutu Palestry, który wyraźnie postanawia, iż czynności adwokackie polegają na udzielaniu porad prawnych, tudzież na prowadzeniu spraw klijentów.

Z postanowienia powyższego więc niezbicie wynika, iż adwokat jest uprawniony do prowadzenia również i spraw w postępowaniu administracyjno-karnem. Do tegoż samego zresztą wniosku doprowadza również uznanie zasady, iż prawo do obrony przez specjalistę, uprawnionego do tego na mocy specjalnej ustawy, jest prawem naturalnem każdego obywatela w państwie praworządnem.

Pobieranie przez adwokatów wynagrodzenia za udział w sądach polubownych w charakterze arbitrów. Doniosłą kwestję rozstrzygnęła Naczelna Rada Adwokacka w uchwale z dn. 14 lutego 1931 r., podanej do wiadomości ogółu członków Izby w komunikacie Nr. 113 [1]). Sprawę dopuszczalności pobierania przez adwokatów wynagrodzenia za udział w sądach polubownych w chrakterze arbitrów lub superarbitrów Naczelna Rada Adwokacka rozpatrywała już niejednokrotnie. Po raz pierwszy Naczelna Rada Adwokacka zajęła się tą sprawą w r. 1920 naskutek wystąpienia jednego z członków Izby. Przed powzięciem wówczas decyzji Naczelna Rada Adwokacka zasięgnęła opinji Rad Okręgowych warszawskiej i lubelskiej, które wypowiedziały się za dopuszczalnością pobierania wynagrodzenia.

Wbrew tym opinjom Naczelna Rada Adwokacka w uchwale z dnia 5 lutego 1921 r. uznała, że adwokat nie ma prawa pobierać jakiegokolwiek wynagrodzenia za swój udział w charakterze arbitra w sądzie polubownym.

Uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej spotkała się ze sprzeciwem odłamu adwokatury na Walnem Zgromadzeniu, odbytem w Warszawie w marcu 1921 roku, wobec czego Naczelna Rada Adwokacka ponownie poddała kwestję tę rozważaniu na posiedzeniu w dniu 11 czerwca 1921 r., lecz i tym razem poprzednią swą negatywną uchwałę utrzymała w mocy.

Pomimo tych dwukrotnych uchwał Naczelnej Rady Adwokackiej sprawa powyższa została nanowo poruszona na

---

[1]) „Palestra" 1931 r. str. 220—223 (tamże motywy).

Walnem Zgromadzeniu adwokatury okręgu warszawskiego, odbytem w marcu 1928 r., i Walne Zgromadzenie powzięło uchwałę, w której nietylko wyraziło życzenie aby Naczelna Rada Adwokacka poddała rewizji swą uchwałę z dnia 5 lutego 1921 r., lecz wypowiedziało również opinję o dopuszczalności pobierania takiego wynagrodzenia.

Naskutek tej uchwały Naczelna Rada Adwokacka znów zajęła się tem zagadnieniem i zażądała opinji Rad Adwokckich w Lublinie, Łucku i Wilnie.

Wszystkie trzy powyższe Rady Adwokackie zgodnie wypowiedziały się za reasumcją uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 5 lutego 1921 r. i za dopuszczalnością wynagrodzenia.

Pomimo tych jednomyślnych opinji i wyżej wymienionych uchwał, wskazujących, że stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej nie znajduje uznania w szerszych warstwach adwokatury, Naczelna Rada Adwokacka uchwałą z d. 9 marca 1929 r. postanowiła uchwałę swą z dnia 5 lutego 1921 r. utrzymać w mocy.

Jednakże i ta trzecia uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej nie przekonała ogółu adwokatów. Już na Walnem Zgromadzeniu adwokatury Izby warszawskiej z dn. 29 marca 1930 r. naskutek wniosku szeregu członków Izby zapadła uchwała, uznająca dopuszczalność pobierania przez adwokatów wynagrodzenia za udział w sądach polubownych w charakterze arbitrów i wzywająca delegatów Izb do Naczelnej Rady Adwokackiej do przeprowadzenia zmiany dotychczasowego stanowiska Naczelnej Rady Adwokackiej.

Zaznaczyć należy, że we wszystkich uchwałach, czy to Walnych Zgromadzeń, czy to Rad Adwokackich, wypowiadających się za przyznaniem prawa do pobierania wynagrodzenia były jednocześnie stawiane warunki, mające na celu zapobiec ewentualnemu nadużyciu tego prawa. Warunki te zmierzały do zagwarantowania, by wynagrodzenie arbitrów było zawsze równe, jawne i by nie było uiszczane arbitrom przez strony bezpośrednio, lecz tylko za pośrednictwem superarbitra, jako przedstawiciela całego składu Sądu.

Naskutek wyżej wymienionej uchwały Walnego Zgromadzenia warszawskiej Izby Adwokackiej, sprawa niniejsza weszła ponownie pod rozpoznanie Naczelnej Rady Adwokackiej, która w wymienionej wyżej uchwale postanowiła wyjaśnić, co następuje:

Za udział w charakterze arbitrów lub superarbitrów w sądach polubownych, orzekających o sprawach majątkowych, adwokaci mogą pobierać honorarja z warunkiem, że ustalenie i przyjęcie honorarjum nastąpi w sposób, dający zupełną rękojmię zachowania godności adwokata i arbitra.

W szczególności przy przyjęciu honorarjum powinny być bezwzględnie zachowane następujące warunki:

1. honorarjum winno pochodzić w równych częściach od obu stron spór wiodących,

2. honorarjum winno być ustalone dla całego składu sądu polubownego przed przyjęciem przez arbitrów tej godności,

3. honorarjum dla całego składu sądu winno być złożone na ręce superarbitra w zasadzie przy podpisaniu zapisu, a w każdym razie nie później, niż przed rozpoczęciem przez sąd polubowny przewodu sądowego,

4. adwokat arbiter nie może przyjmować honorarjum, jeżeli choćby jeden z pozostałych członków sądu polubownego zastrzegł się przy przyjęciu obowiązków arbitra, że pełni obowiązki arbitra bezpłatnie,

5. podziału honorarjum pomiędzy arbitrów dokonywa sam sąd polubowny i podzał ten w żadnym razie nie może być kwestjonowany przez adwokata-arbitra.

Sprawy o honorarja. W okresie sprawozdawczym wpłynęła znacznie większa, niż lat ubiegłych, liczba podań członków Izby, o zezwolenie na dochodzenie w trybie sądowym honorarjów, niezapłaconych dobrowolnie przez klijentów, co niewątpliwie tłomaczy się ogólną sytuacją finansową. Rada udzieliła tego rodzaju zezwoleń 104 adwokatom, przeszło w 110-u wypadkach, niektórzy bowiem mieli po kilka spraw tego rodzaju. Ogólna liczba spraw załatwionych przez Radę w po-

wyższym zakresie była jeszcze większa, bo w szeregu wypadków doszło do polubownego załatwienia sporu, dzięki interwencji w tym kierunku Dziekana, podejmowanej z zasady przed udzieleniem zezwolenia co do skierowania sprawy na drogę sądową. Część spraw, o których mowa, dotyczyła nie tylko kwestji uiszczenia honorarjum, ale zarazem sporów co do jego wysokości, ponadto Rada załatwiła szereg spraw, w których szło wyłącznie o określenie wysokości honorarjum na żądanie adwokata lub klijenta lub na żądanie stron obu.

Postępowanie karne przeciwko adwokatom. W okresie sprawozdawczym władze sądowe i prokuratorskie zawiadomiły Radę Adwokacką o wszczęciu postępowania karnego przeciwko adwokatom — członkom Izby Warszawskiej w 12 wypadkach:

1) Z art. 51 K. K. i art. 102 Ustawy z dnia 23.V. 1924 r.

W sprawie tej Rada Adwokacka, stosownie do art. 27 Statutu tymcz. Palestry Państwa Polskiego, postanowiła zawiesić danego adwokata w czynnościach zawodowych na czas trwania procesu pod skutkami §§ 37, 39, 40 i 41 Regulaminu Rad Adwokackich.

2) Z art. 475 K. K. w sprawie zapadł wyrok uniewinniający (nieprawomocny).

3) Z art. 552 cz. II. K. K. — sprawa nieosądzona.

4) Z art. 475 K. K. — zapadł wyrok uniewinniający.

5) Z art. 531 K. K. — zapadł wyrok I instancji uniewinniający — jest apelacja.

6) Z art. 530 i 531 K. K. — sprawa umorzona.

7) Z art. 154 cz. I. K. K. — sprawa nieosądzona.

8) Z art. 578^1 i 580^2 K. K. — zapadł wyrok uniewinniający.

9) Z art. 51 i 154 cz. II. K. K. — zapadł wyrok uniewinniający.

10) Z art 154 cz. III. K. K. — zapadł wyrok skazujący, jest apelacja.

11) Z art. 154 cz. 2 K. K. — zapadł wyrok skazujący na grzywnę.

12) Z zarzutu wciągnięcia osoby trzeciej w niekorzystną tranzakcję. Sprawa umorzona z mocy art. 246 K. K.

W ostatnich jedenastu wypadkach, z uwagi na charakter spraw, Rada Adwokacka poprzestała na przyjęciu odnośnych doniesień do wiadomości.

3. Czuwanie nad wykonywaniem przez członków Izby obowiązków obrończych i przestrzeganiem zasad etyki zawodowej.

A. DANE STATYSTYCZNE.

Ogólna liczba doniesień Sądów i Urzędów oraz skarg osób prywatnych i adwokatów w porówaniu do lat poprzednich wyraża się w cyfrach następujących;

Wpływ skarg[*]).

Wpłynęło[2])	1928/29 r.	1929/30 r.	1930/31 r.	1931/32 r.
doniesień sądów i urzędów	46	37	71	64
skarg osób prywatnych . .	161	203	262	349
skarg adwokatów	28	22	32	38
Ogółem . . .	235	262	365	451

---

[1]) Oprócz spraw nowych Rada Adwokacka miała do rozstrzygnięcia szereg spraw, pozostałych do załatwienia z r. 1930/31.

[2]) Cyfry w r. 1928/29 dotyczą okresu od 1.III.1928 do 15.II.1929 r.
„ „ „ 1929/30 „ „ „ 15.II.1929 „ 15.II.1930 r.
„ „ „ 1930/31 „ „ „ 15.II.1930 „ 1.III.1931 r.
„ „ „ 1921/32 „ „ „ 1.III.1931 „ 1.III.1932 r

Liczba spraw, które Rada Adwokacka miała do rostrzygnięcia w okresie sprawozdawczym.

Powód wszczęcia sprawy	Sprawy nowe (wynikłe w okresie od 1.III.1931 r. do 1.III.1932 r.)	Sprawy dawniejsze (nierozstrzygnięte w poprzednim okresie sprawozd.)	Razem
Doniesienia sądów i urzędów .	64	35	99
Skargi osób prywatnych . . .	349	120	469
Skargi adwokatów lub apl. adw.	38	15	53
Z inicjatywy Rady Adw. . . .	8	3	11
Naskutek wniosku Rady Adw. w Wilnie	1	—	1
Naskutek wniosku Rady Adw. w Lublinie	1	—	1
Wnioski Delegatów Rady . . .	4	—	4
Decyzje Naczelnej Rady Adw.	2	—	2
Razem . . .	467	173	640

Zestawienie działalności Rady Adwokackiej w okresie sprawozdawczym daje poniższa tablica.

Liczba spraw rozstrzygniętych i sposoby rozstrzygnięcia.

Powód wszczęcia sprawy	Umorzono	Pozostawiono bez uwzględnienia	Wytknięto w decyzji niewłaściwość postępowania	Przekazano Sądowi Dyscyplinarnemu	Ogółem rozstrzygnięto	Pozostało do rozstrzygnięcia
Doniesienia sądów i urzędów	20	3	27	2	52	47
Skargi osób prywatnych . .	92	7	187	18	304	165
Skargi adw. lub apl. adw. .	16	1	20	—	37	16
Inicjatywa organów korporacyjnego	10	—	3	—	13	4
Decyzja Naczelnej Rady Adwokackiej [1]	—	—	—	—	—	2
Ogółem . . .	138	11	237	20	406	234

[1]) z art. 41 ust. 2 Stat. tymcz.

Znaczna liczba spraw nierozstrzygniętych w okresie sprawozdawczym pochodzi stąd, że dużo spraw wpłynęło dopiero niedawno, wiele spraw wymaga przeprowadzenia wstępnych dochodzeń, bądź oczekuje na wyjaśnienia, zażądane od adwokatów w trybie § 28 Regulaminu Rad Adwokackich; wreszcie pewne zalegości, spowodowane są nawałem prac w Radzie Adwokackiej.

W porównaniu z latami ubiegłemi obraz działalności Rady Adwokackiej w roku 1931/32 przedstawia się cyfrowo w sposób następujący:

Okres Sprawozdaw.	Było do załatwienia spraw			Rozstrzygnięto spraw	Pozostało do rozstrzygnięcia spraw
	pozost. z okresu poprzedniego	wynikł. w danym okresie	Ogółem		
1928/28	64	211	275	195	80
1928/29	80	235	315	234	81
1929/30	81	262	356	234	122
1930/31	122	372	494	321	173
1931/32	173	173	640	406	234

B. POWODY INTERWENCJI RADY ADWOKACKIEJ.

Doniesienia urzędowe. Doniesienia urzędowe, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym, — dotyczyły 98 adwokatów i 3 aplikantów adwokackich, a pochodziły od instytucyj następujących:

Od Sądów:

Sąd najwyższy 3
Sąd Apelaeyjny w Warszawie 3
Sądy Okręgowe 29
w Białymstoku . . . 1
„ Kaliszu 1
„ Łodzi 2
„ Piotrkowie 1
„ Sosnowcu 3

Od Urzędów:

Urzędy Prokuratorskie . . . 9
w Łomży 2
„ Równem 1
„ Sosnowcu 2
„ Warszawie . . . 3
„ Włocławku . . . 1
Najwyższy Trybunał Administr. 2
Ministerstwo Spraw Zagran. . 1

„ Warszawie	19
„ Wilnie	2
Naczelnik Sądu Grodzkiego .	3
w Warszawie	2
„ Łodzi	1
Sądy Grodzkie w Warszawie .	4
Sąd Grodzki w Aleksandrowie Kujawskim	1
Razem . . .	43

Poselstwo Austrjackie	1
Ambasada Włoska	1
Konsulat Rzplitej P. w N-Yorku	1
Dyrekcja Kolei Państwowych .	1
Izba Skarbowa Kielecka . . .	1
Magistrat m. st. Warszawy . .	1
Urząd Pocztowy Warszawa 7	1
Bank Gospodarstwa Krajowego	1
Izba Przemysłowo-Handlowa .	1
Razem . . .	21

Powyższe doniesienia zawierały, między innemi, następujące zarzuty:

d o n i e s i e n i a s ą d o w e: postępowanie sprzeczne z art. 9 Statutu tymczasowego Palestry Państwa Polskiego (4 wypadki); niezapowiedzenie kasacji; niewłaściwe odezwanie się o Sądzie i obraza urzędników (3 wypadki); postępowanie uchybiające godności stanu (10 wypadków); niewłaściwa forma wyrażania się o postępowaniu władz sądowych; niezakończenie wciągu 2 lat postępowania upadłościowego; pozostawienie bez odpowiedzi żądania Sądu o złożenie sprawozdania z czynności kuratora (3 wypadki); użycie zwrotów niedopuszczalnych co do formy i treści; złożenie na rozprawie sądowej oświadczenia, niezgodnego z prawdą; nietaktowne i obrażające zachowanie się adwokata w stosunku do sekretarza Sądu; lekceważenie obowiązków zawodowych (7 wypadków); niezawiadomienie Sądu o zmianie adresu (2 wypadki); zażądanie honorarjum za poradę przy obronie z urzędu; niestawienie się w terminie na rozprawę (4 wypadki); zapowiedzenie kasacji, chociaż wyrok w sprawie nie zapadł; gorszące zachowanie się w czasie rozprawy sądowej;

d o n i e s i e n i e p r o k u r a t o r s k i e: niezłożenie sprawozdań kuratorskich (44 wypadki); przyjmowanie spraw za pośrednictwem biura próśb; lekceważenie obowiązków zawodowych; nadużywanie wolności słowa; postępowanie ze szkodą dla wymiaru sprawiedliwości;

d o n i e s i e n i a r ó ż n y c h u r z ę d ó w: przetrzymanie dokumentów osób trzecich (Izba Przemysłowo-Handlowa); nieodpowiadanie na pisma (Ministerstwo Spraw Zagranicznych

i Poselstwo Austrjackie); nieprzybycie na termin rozprawy bez należytego usprawiedliwienia (Najw. Trybunał Administracyjny); niepoważne zachowanie się (Dyrekcja Kolei Państwowych); niedostateczna dbałość o interesy klijenta (Ambasada Woska); lekceważenie obowiązków zawodowych (Konsulat Rzplitej Polskiej w N. Y.); niewłaściwe zachowanie się (Magistrat); wprowadzenie w błąd przez podanie się za pełnomocnika (Bank Gosp. Kraj.).

Skargi prywatne. Z ogólnej liczby 349 skarg osób lub instytucji prywatnych, wniesionych w okresie sprawozdawczym, 11 skarg dotyczyło aplikantów adwokackich, pozostałe zaś — adwokatów, przyczem na niektórych adwokatów wniesiono po kilka, a niekiedy i więcej skarg.

Przeważna część skarg dotyczyła wprost lub pozostawała w związku z czynnościami zawodowemi adwokatów i pochodziła od klientów.

S k a r g i k l i j e n t ó w zawierały, między innemi, nazarzuty stępujące: niewpłacenie klijentowi zainkasowanej sumy z weksli; nieodpowiadanie na listy; niestawienie się na rozprawę i niezawiadomienie klijenta o jej terminie; asystowanie przy opisie i udział w innych czynnościach egzekucyjnych przez swych pracowników; niestaranne prowadzenie powierzonej sprawy; obraźliwe zachowane się adwokata względem klijenta; zawarcie układu bez wiedzy i upoważnienia klijenta i niedokonanie z nim obrachunku pomimo kilkakrotnych żądań; nadużywanie wolności słowa; niezgodne z rzeczywstością informowanie o stanie powierzonej sprawy; postępowanie sprzeczne z art. 10 Statutu Palestry; niewniesienie skargi apelacyjnej bez zawiadomienia o tem klijenta; składanie nieprawdziwych wyjaśnień o stanie powierzonej sprawy; odmowa zwrotu pobranej sumy na koszta kasacji w sprawie karnej, mimo, iż klijent korzystał z prawa ubogich; wypełnienie pełnomocnictwa, udzielonego in blanco niezgodnie z intencjami mocodawcy; nieznajomość przepisów prawa cywilnego; niezwrócenie udzielonej pożyczki mimo kilkakrotnych żądań; nieudolna obrona; podjęcie się obrony strony przeciwnej.

Szereg skarg wykraczał poza sferę działalności zawodowej adwokatów, dotykając stosunków prywatno-prawnej natury; w znacznej liczbie wypadków, dotyczyło to niehonorowania przez adwokatów swych zobowiązań pieniężnych. Rada Adwokacka ingerowała w szczególności w tych wypadkach, gdy niezależnie od zobowiązania wekslowego w stosunku pomiędzy adwokatem, a jego wierzycielom istniały momenty natury honorowej lub moralnej. W jednym wypadku Rada Adwokacka postanowiła sprawę przekazać Sądowi Dyscyplinarnemu celem sprawdzenia, czy adwokat przez niehonorowanie weksli, wydanych swej służącej, nie uchybił godności stanu; nadmienić należy, że w sprawie tej adwokat nie złożył żadnego wyjaśnienia.

Od decyzji oddalających skargi, jako jawnie bezzasadne, w okresie sprawozdawczym wpłynęły (w trybie art. 27 cz. 2 Statutu tymcz. Paletry). odwołania skarżących do Naczelnej Rady Adwokackiej w 46 sprawach. Z tej liczby Naczelna Rada Adwokacka w 23 sprawach pozostawiła odwołania bez uwzględnienia; w 3 sprawach — zaskarżone decyzje uchyliła, polecając przekazać sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu, w 2-ch sprawach — wytknęła w decyzji niewłaściwość postępowania adwokata.

O rozstrzygnięciu pozostałych 17 odwołań Rada Adwokacka nie została jeszcze powiadomiona.

Skargi adwokatów. Z ogólnej liczby 38 zażaleń, wniesionych w roku sprawozdawczym przez adwokatów, 27 zażaleń pochodziło od członków Izby Warszawskiej i 11 od członków innych Izb w państwie i od adwokatów zagranicznych.

W tej liczbie wpłynęło 1 zażalenie od aplikanta adwokackiego na adwokata i 5 zażaleń adwokatów na aplikantów adwokckich.

Zażalenia adwokatów innych Izb i zagranicznych dotyczyły: nieinformowania o stanie sprawy i nieodpowiadania na listy. niedostatecznej dbałości o interesy klijenta. Pozostałe zażalenia zawierały zarzuty: postępowanie nielicujące z godnością adwokata; zaniedbanie obowiązków zawodowych i koleżeńskich; wywołanie przez adwokata incydentu na sali bankietowej; nie-

dopuszczalna reklama; przyjęcie sprawy bez porozumienia się z poprzednim adwokatem; nieodpowiadanie na listy; korzystanie z pośrednictwa; niedbałe prowadzenie powierzonej sprawy.

Zażalenie adwokata na aplikanta adwokackiego dotyczyło przyjęcia bez wiedzy patrona sprawy windykacji wierzytelności Banku Ziemiańskiego i prowadzenie korespondencji na blankietach patrona.

Skargi aplikantów adwokackich na adwokatów zawierały zarzuty obraźliwego traktowania w rozmowie.

Postępowanie dyscyplinarne z urzędu[1]. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego z inicjatywy Organów Korporacyjnych miało miejsce w 19 wypadkach.

C. ORZECZNICTWO RADY ADWOKACKIEJ W ZAKRESIE OBOWIĄZKÓW OBROŃCZYCH i ETYKI ZAWODOWEJ.

a. Zakres kontroli władzy korporacyjnej.

(art. 38 statutu).

Czynności adwokata, jako kuratora lub syndyka masy upadłości. Ocena zarządzeń i czynności adwokatów, jako kukuratorów lub syndyków masy upadłości przez sądy powszechne, pod kątem celowości tych zarządzeń i czynności oraz z punktu widzenia przepisów postępowania upadłościowego, nie przesądza oceny postępowania adwokata, działającego w wymienionym wyżej charakterze, z punktu widzenia etyki zawodowej i godności stanu; ocena taka jest właściwą sferą ingerencji władz korporacyjnych. (Decyzja z dn. 14 kwietnia 1931 r. prot. 2/527 § 15).

Zarządzenia i czynności adwokatów jako kuratorów i syndyków masy upadłości mogą być przedmiotem ingerencji

---

[1]) Patrz Sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie za r. 1930/31 str. 33 i przytoczone tamże orzecznictwo Rady.

władz korporacyjnych jedynie w wypadkach wyjątkowych, gdy zarządzenia te i czynności uchybiają godności stanu i etyce zawodowej. (Decyzja z d. 15 grudnia 1931 r. prot. 40/555 § 11)[1].

Czynności adwokata jako sekwestratora i likwidatora. Celowość zarządzeń adwokata, działającego w charakterze sekwestratora ulega kontroli sądu, który go mianował, nie zaś władz korporacyjnych adwokatury, które natomiast władne są interwenjować w razie zarzutów, dotyczących adwokata-sekwestratora, sprzecznych z etyką zawodową i godnością stanu. (Decyzja z dn. 2 czerwca 1931 r. prot. 8/533 § 18 [2]). Analogiczna teza została ustalona w stosunku do adwokata, jako likwidatora, wyznaczonego przez Sąd. (Decyzja z dn. 12 maja 1931 r. prot. 5/530 § 25). W obu wypadkach Rada Adwokacka skargi przeciwko adwokatom pozostawiła bez skutku z powodu bezpodstawności zarzutów.

Zakres ingerencji Rady Adwokackiej z art. 24 Statutu tymcz. Na skutek zapytania jednego z członków Izby, jak ma postępować w sprawie, zakończonej układem polubownym, wobec sprzecznych żądań stron i nastręczających się wątpliwości Rada Adwokacka prośbę petenta pozostawiła bez uwzględnienia, wychodząc z założenia, że adwokat przy wykonywaniu obowiązków zawodowych winien kierować się przepisami prawa powszechnego i Statutem tymczasowym P. P. P., postępując przytem zgodnie z zasadami etyki i wymaganiami godności stanu adwokackiego; Rada Adwokacka, zgodnie z art. 24 St. tymcz. P. P. P. nie jest powołana do udzielania adwokatom w poszczególnych wypadkach wskazówek lub porad, jak mają postępować, lecz rozstrzyga spory już wynikłe przy wykonywaniu przez adwokata obowiązków zawodowych. (Decyzja z dn. 14 kwietnia 1931 r. prot. 2/527 § 13).

Niedbalstwo lub nieznajomość prawa. Korporacyjne organy adwokatury, oceniając działalność zawodową adwokata

---

[1]) Porównaj sprawozdanie za r. 1930/31, str. 37.
[2]) Porównaj sprawozdanie za r. 1930/31, str. 38.

pod względem trafności jego czynności mogą wkraczać jedynie w tych wypadkach, gdy w czynnościach adwokata dopatrzyć się można niedbalstwa lub wyraźnej nieznajomości prawa. (Decyzja z dn. 23 czerwca 1931 r. prot. 11/536 § 11).

b. Tajemnica zawodowa.

(art. 8 statutu).

Niezłożenie lub opóźnienie złożenia pisma do akt sprawy ze względu na tajemnicę zawodową. Sąd Okręgowy na prowincji uczynił adwokatowi zarzut działania na zwłokę i świadomego nieujawnienia (z powodu braku opłaty stemplowej) domentu, otrzymanego od klijenta. Rada Adwokacka z uwagi, że adwokat winien zachować tajemnicę co do wiadomości, otrzymanych z tytułu wykonywania swego zawodu (art. 8 Statutu), że niema różnicy pomiędzy ustnem zakomunikowaniem adwokatowi wiadomości poufnych, a powierzeniem mu pisma lub dokumentu, którego ujawnienie sprzeciwiałoby się interesom klijenta, że wobec tego adwokat miał prawo, względnie obowiązek powierzonego mu przez klijenta dokumentu Sądowi nie przedstawiać, ażeby klijenta na ewentualne konsekwencje nieopłacenia stempla nie narażać, implicite zaś, nie można adwokatowi czynić zarzutu, że złożył Sądowi dokument dopiero wtedy, gdy uznał, że winien to w intresie klijenta uczynić, — z tych zasad Rada Adwokacka — postanowiła — postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatowi nie wszczynać. (Decyzja z dn. 2 czerwca 931 r. prot. 8/533 § 10) [1]).

---

[1]) Zagadnienie, czy i o ile przez składanie zeznań w charakterze świadka adwokat może wykraczać przeciwko zasadzie tajemnicy zawodowej, ustalonej w art. 8 Statutu tymczasowego, Rada Adwokacka w Warszawie rozważyła zasadniczo na tle konkretnego przypadku w decyzji swej z dn. 14 października 1930 r. (Patrz sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie za r. 1930/31; i analogiczną decyzję Rady z dn. 16 lutego r. 1932 Nr. 35/560 § 39).

c. Wolność słowa i pisma.

(art. 9 statutu)

Poszczególne kwestje, związane z tem zagadnieniem na tle konkretnych wypadków były przedmiotem rozważań Sądu Dyscyplinarnego i przytoczone zostały w sprawozdaniu niniejszem w formie też w dziale orzecznictwa Sądu Dyscyplinarnego [1]. Na tem miejscu mamy do zanotowania następujące orzeczenie Rady Adwokackiej: Nie zasługuje na uwzględnienie prośba skarżącego o wyznaczenie mu obrońcy do wytoczenia adwokatowi sprawy karnej o zniesławienie, gdyż wedle art. 9 Statutu tymcz. Palestry za nadużycie wolności słowa przez zniewagę osób, biorących udział w procesie, adwokat odpowada jedynie dyscyplinarnie, z wyłączeniem drogi sądowej. (Decyzja z dn. 22 grudnia 1931 r. prot. 31/556 § 32).

d. Stosunek do sądów.

Obowiązek przestrzegania kurtuazji. Ze względów kurtuazji obowiązującej adwokatów w stosunku do sądów wszystkich instancji, adwokat, wyznaczony do obrony z urzędu przed Najw. Trybunałem Administracyjnym, powiadomionym przez Radę Adwokacką o wyznaczeniu obrońcy z urzędu, powinien zawiadomić bądź bezpośrednio Najwyższy Trybynał Administracyjny o niemożności stawienia się na rozprawę wobec braku pełnomocnictwa, bądź też zawiadomić o tem Radę Adwokacką w celu zakomunikowania o powyższym Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu. (Decyzja z dn. 28 kwietnia 1931 r. prot. 3/528 § 24).

e. Obrona z urzędu.

Wydatki w związku z prowadzeniem sprawy. Adwokat nie ma obowiązku czynienia jakichkolwiek wydatków z własnych funduszów w sprawie klijenta, którego sprawę prowadzi z urzędu. (Decyzja z dn. 15 września 1931 r. 15/540 § 36).

---

[1]) Niżej str. 49; patrz sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie za r. 1930/31 str. 43 i 55 oraz Palestra 1930 r. str. 562.

Prawo do wynagrodzenia obrończego w kwocie, ustalonej wyrokiem Sądu. Adwokat, działający z urzędu, ma prawo do wynagrodzenia obrończego w kwocie, ustalonej wyrokiem Sądu i ściągnięcia tej kwoty od strony przeciwnej. W wypadku, gdy klijent sam wynagrodzenie to uzyska od strony przeciwnej, adwokat, działający z urzędu, władny jest żądać od klijenta zwrotu pobranej należności w myśl ogólnych zasad prawa i słuszności, gdyż nikt nie powinien wzbogacać się cudzą pracą. Do wytoczenia w tym wypadku sprawy sądowej w poszukiwaniu pobranej przez klijenta kwoty zasądzonego wyrokiem Sądu wynagrodzenia obrończego wymagane jest dla adwokata zezwolenie Rdy Adwokackiej. (Decyzja z dn. 15 września 1931 r. prot. 15/540 § 1).

Zwolnienie adwokata od obrony z urzędu. Zwolnienie adwokata, wyznaczonego obrońcą z urzędu z powodu niedostarczenia mu przez klijenta niezbędnych do obrony materjałów może mieć miejsce jedynie wtedy, gdy adwokat w sposób zupełnie wyraźny zażądał od klijenta dostarczenia niezbędnych materjałów, uprzedzając zarazem klijenta, że w razie nieotrzymania ich, sprawa nie będzie mogła być wszczęta i adwokat wystąpi o zwolnienie go od obrony. (Decyzja z dn. 9 czerwca 1931 r. 9/534 § 15).

Zakładanie kasacji. Adwokaci, wyznaczeni do prowadzenia spraw cywilnych z urzędu, mają w zasadzie obowiązek prowadzenia tych spraw, stosownie do zachodzącej potrzeby w dwóch instancjach merytorycznych; co się tyczy kasacji, Rada Adwokacka może na pośbę osoby, korzystającej z prawa ubogich, mianować adwokata celem założenia kasacji, po rozważeniu w każdym poszczególnym wypadku zasadności takiego żądania. (Decyzja z dn. 6 października 1931 r. prot. 18/543 § 45) [1]).

f. Stosunek do kolegów.

Kwestjonowanie przez adwokata pełnomocnictw procesowych, wystawianych kolegom przecownikom. Jeden z delega-

---

[1]) Porównaj Uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej z dn. 20 maja 1929 r. i sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie za r. 1926/7 str. 29.

tów Rady Adwkackiej podał do wiadomości Rady, że w miejscowym Sądzie Okręgowym miały miejsce wypadki kwestjonowania przez adwokatów pełnomocnictw kolegów - przeciwników, udzielonych przez poważne firmy, pod zarzutem, że położone na tych pełnomocnictwach pod stemplem firmy podpisy nie były poświadczone notarjalnie; na skutek takiego formalnego zarzutu Sąd odraczał sprawę, udzielając terminu na złożenie wyciągu z rejestru bądź pełnomocnictwa poświadczonego notarjalnie. Nadmieniając, że zarzuty tego rodzaju, obliczone jedynie na przewlekanie procesu nie licują z powagą stanu, Delegat prosił Radę Adwokacką o wyjaśnienie, jak należy reagować na tego rodzaju postępowanie adwokata.

Potrzeba rozstrzygnięcia zagadnienia, o którem wyżej mowa, stanęła przed Radą Adwokacką również z powodu dochodzących niekiedy do jej wiadomości faktów kwestjonowania przez adwokatów pełnomocnictw kolegów w sądach warszawskich.

Zagadnienie powyższe zostało rozstrzygnięte w uchwale Rady Adwokackiej z dnia 16 czerwca 1931 r. prot. 10/535 § 10).

Z uwagi na doniosłość zagadnienia uchwałę powyższą podajemy w sprawozdaniu rocznem w całkowitem jej brzmieniu.

Art. 12 przepisów przechodnich do obowiązującej ustawy postępowania cywilnego, ustanawiając zasadę, że pełnomocnictwa dla adwokatów do spraw sądowych nie wymagają urzędowego poświadczenia, przewiduje zarazem dla strony przeciwnej prawo żądania poświadczenia i pozostawia — w razie takiego żądania — odroczenie sprawy uznaniu Sądu.

Powołany przepis, zmieniając narzucone przez prawodawcę rosyjskiego, powodowane nieufnością względem adwokatury, a krępujące swobodę działania adwokatów w procesach przepisy art. 248 i 250 U. P. C., które wymagały urzędowego poświadczenia podpisu na pełnomocnictwie dla adwokata do prowadzenia sprawy sądowej, jest, oczywiście, wyrazem zaufania ustawodawcy polskiego do adwokata.

Zasadę art. 12 przepisów przechodnich do U. P. C. utrzymał zresztą nowy Kodeks Postępowania Cywilnego (Dz. Ust. Nr. 83/1930 r. poz. 651) w art. 89, z tą tylko zmianą, że Sąd

w razie wątpliwości może sam zażądać sądowego lub notarjalnego uwierzytelnienia podpisu strony na pełnomocnictwie procesowem.

Podstawą wspomnianego wyżej zaufania jest rola, do której pełnienia przy wymiarze sprawiedliwości powołani są adwokaci, stanowisko, na jakiem ustawodawca chciał widzieć zawód obrończy w Państwie, nadając mu ustrój autonomiczny.

Powyższe względy muszą tembardziej stanowić zasadę przewodnią, normującą wzajemne stosunki między adwokatami. Zarówno z dążenia do utrzymania stanu na odpowiednim poziomie i unikania wszystkiego, co może jego powagę na szwank narazić, jak i z zasasad koleżeństwa — z zaufania, jakie koledzy — adwokaci nawzajem winni sobie okazywać, wreszcie ze względu przystojności publicznej, płynie nakaz, by z zastrzeżonego w art. 12 przep. przech. do U. P. C. prawa kwestjonowania pełnomocnictwa adwokackiego, adwokaci korzystali z wielką ostrożnością i umiarem, jedynie w wypadkach, gdy z uwagi na nastręczające się wątpliwości lub kwestje wymaga tego naprawdę obrona interesów osób, w których imieniu występują: wszelkie bowiem lekkomyślne, dostatecznie nie uzasadnione kwestjonowanie pełnomocnictwa kolegi — adwokata byłoby sprzeczne z zasadami, o których wyżej mowa, stanowiłoby więc wykroczenie przeciwko obowiązkom korporacyjnym.

Nie sposób, oczywiście, przewidzieć wszystkich wypadków, w których, w drodze wyjątku, zakwestjonowane pełnomocnictwo uznać należy za uzasadnione i dopuszczalne; rozstrzygnięcie w poszczególnych wypadkach,—zależnie od konkretnych okoliczności faktycznych i prawnych, musi być pozostawione uznaniu adwokatów, którzy z zachowaniem należytej oględności kierować się powinni w tej mierze zasadą ogólną, że tylko wówczas adwokat może zakwestjonować peł-

nomocnictwo kolegi i żądać notarjalnego poświadczenia podpisu na niem, jeśli ma należycie uzasadnioną wątpliwość bądź co do pochodzenia podpisów, bądź co do tego, czy osoba, od której podpis pochodzi, miała prawo podpisać pełnomocnictwo.

W myśl wspomnianych powyżej zasad: powagi, przystojności i koleżeństwa jest przytem rzeczą ze wszechmiar wskazaną, aby przed publicznem poruszeniem kwestji przed forum sądowem, adwokat, w miarę możności, starał się uprzednio wyjaśnić wynikłą co do pełnomocnictwa wątpliwość w drodze bezpośredniego skomunikowania się z kolegą-przeciwnikiem i jedynie, w razie nieusunięcia wątpliwości na tej drodze, występował z zarzutem przed sądem.

Przyjęcie sprawy, prowadzonej przez kolęgę. Z art. 2003, 2004 i 2006 K. C. w związku z art. 250, 251 i 252 U. P. C. wynika, iż pełnomocnctwo ustaje bądź przez odwołanie pełnomocnika, bądź przez zrzeczenie się z jego strony pełnomocnictwa. Mocodawca władny jest odwołać pełnomocnictwo, kiedy mu się podoba i żądać w takim razie od pełnomocnika zwrotu dokumentu, stwierdzającego pełnomocnicwo, a o odwołaniu zawiadomić sąd, bądź pismem, bądź w drodze ustnego zawiadomienia do protokułu. Natomiast zrzeczenie się pełnomocnictwa zależy od woli pełnomocnika; gdy więc petentka sama odwoła już pełnomocnictwo udzielone adwokatowi i gdy adwokat odwołanie to przyjął do wiadomości, petentka zaś ma prawo sama zawiadomić sąd o tem odwołaniu, żądanie formalnego zrzeczenia się przez adwokata tegoż pełnomocnictwa jest bezprzedmiotowem, albowiem petentka nie ma zasady domagać się takiego zrzeczenia, a mogłaby jedynie żądać od adwokata zwrotu dokumentu, stwierdzającego wydanie pełnomocnictwa.

Okoliczność, iż nie adwokat zrzekł się pełnomocnictwa, lecz, że mu firma sama odwołała z punktu widzenia ustalonych zasad korporacyjnych nie może i nie powinna stanowić w danym wypadku przeszkody do podjęcia

się dalszego prowadzenia sprawy przez innego adwokata, któremu ją firma powierzyć pragnie; w myśl bowiem zasady ustalonej przez Radę Adwokacką w Warszawie [1]), adwokat przed przyjęciem sprawy, którą poprzednio prowadził jego kolega ma jedynie obowiązek upewnić się, czy poprzednik jego zrzekł się dalszego prowadzenia sprawy, bądź, że za swe czynności został w zupełności wynagrodzony; formalnie więc zrzeczenie się pełnomocnictwa nie jest tu wcale wymagane, z załączonego zaś pisma adwokata widać, że należne mu honorarjum zostało przez firmę całkowicie uregulowane i że adwokat nie rości żadnych pretensji w tej mierze.

Z punktu widzenia stosunków czysto koleżeńskich, zrozumiałe są zastrzeżenia adwokata - następcy co do zamierzonego przez klijenta załatwienia w jednem podaniu do sądu i sprawy odwołania pełnomocnictwa adwokatowi prowadzącemu sprawę i ustanowienie nowego pełnomocnika. Jednak, celem uniknięcia tych zastrzeżeń, petentka powinnaby przedewszystkiem w oddzielnem, podpisanem przez siebie podaniu do sądu, odwołać pełnomocnictwo, wydane adwokatowi, a następnie wydać nowe pełnomocnictwo adwokatowi lub adwokatom wedle sweg wyboru, którzy się sprawy podejmą i którzy w takim razie — na mocy otrzymanego pełnomocnictwa sami już ustanowią się w sprawie, — jak to się zwykle praktykuje w tego rodzaju wypadkach. (Decyzja z dn. 19 maja 1931 r. prot. 6/531 § 37).

g. Honorarjum.

Umowa kuratora lub syndyka tymczasowego o honorarjum. Rada Adwokacka na tle konkretnego wypadku rozważyła zasadnicze pytanie, czy jest dopuszczalnem, ażeby adwokat, jako kurator lub syndyk tymczasowy masy upadłości, umawiał się o honorarjum za swe czynności w tym charakterze dokonane, bądź to z upadłym, bądź to z poszczególnemi wierzycielami. W tej nader aktualnej kwestji Rada Adwokacka orzekła, że wszelkiego rodzaju pertraktacje lub umowy co do wysokości honorarjum pomiędzy kuratorem lub syndykami tymczasowemi masy upa-

1) Porównaj sprawozdanie Rady Adwokackiej za r. 1924/5.

d ł o ś c i z j e d n e j, a w i e r z y c i e l a m i l u b u p a d ł e m i — z d r u g i e j s t r o n y — s ą b e z w a r u n k o w o n i e d o p u s z c z a l n e.

W orzeczeniu tem Rada Adwokacka wyszła z następujących założeń:

Jakkolwiek zamieszczone w Kodeksie Handlowym przepisy postępowania upadłościowego zawierają bardzo skąpe, bezpośrednie w tym względzie wskazówki, to jednak z przepisów art. 484 i 485 K. H. w związku z instrukcją Kom. Rząd. Spr. z dn. 25.I/6.II 1861 r. i dotychczasową praktyką sądową z całą stanowczością wynika, że jedynym organem władnym do określenia honorarjum za czynności kuratorów i syndyków tymczasowych jest Sąd, od którego uznania zależy kierować się w tym względzie uchwałą zebrania wierzycieli i wnioskiem sędziego komisarza. Z ducha przepisów postępowania upadłościowego wynika, że kurator i syndyk masy upadłości nie są pełnomocnikami wierzycieli, tembardziej pełnomocnikami upadłego, lecz, że są oni ustanowionymi przez sąd urzędowymi reprezentatami zarazem wierzycieli i upadłego, a przeto tylko sąd władny jest określić im wynagrodzenie, jakkolwiek z funduszów masy. Ustalając tę zasadę, prawodawca miał na uwadze nietylko autorytet sądu, któremu chciał pozostawić prawo ostatecznej decyzji w tej sprawie, ale kierował się równeż pobudkami natury głębszej, tej mianowicie, że od opinji i wniosków kuratora i syndyka tymczasowego, opartych na materjale faktycznym sprawy i w znacznej mierze najistotniejsze interesy upadłego, niejednokrotnie cała jego przyszłość, jak to ma miejsce przy określaniu charakteru upadłości, w kwestjach dopuszczenia do zawarcia układu i t. p., często również od wniosku syndyka tymczasowego zależy los całkowitej lub części pretensji wierzyciela, np. przy przyjęciu pretensji do masy, dopuszczeniu do zawarcia układu, — przeto kurator i syndyk tymczasowy, powołani w imię prawa do uzgodnienia nieraz zupełnie sprzecznych interesów upadłego i wierzycieli oraz przestrzegania porządku publ., winni przy wykonywaniu swych obowiązków zachować jaknajdalej idącą objektywność i niezależność, — prowadzenie tedy jakichkolwiek pertraktacji lub zawieranie umów co do honorarjum z wierzyciela-

mi lub upadłym stawiłoby kuratora lub syndyka tymcz. w położenie zależności od tych osób i musiałoby niekorzystnie odbić się na objektywności i niezależności ich sądu w wypadkach, gdzie, ze względu na interes publiczny i godność stanu, są one konieczne. (Decyzja z dn. 28 kwietnia 1931 r. prot. 3/528 § 18).

Weksle, jako dowód należnego honorarjum. — W sprawozdaniu rocznem za rok ubiegły jeden z Delegatów Rady Adwokackiej, podkreślając niezadawalający stan materjalny miejscowej adwokatury, wywołany ogólnym kryzysem gospodarczym i wzrostem obciążeń podatkowych, wypowiedział pogląd, że poniekąd możnaby temu zaradzić, gdyby Rada Adwokacka nie wymagała każdorazowego zezwolenia na wszczynanie przez adwokatów spraw z tytułu należnego im od klientów honorarjum. W uzasadnieniu powyższego poglądu, Delegat przytoczył, iż na prowincji sprawy są naogół drobne, lecz nawet nieznacznych honorarjów klijenci nie mogą niejednokrotnie uiścić odrazu, proponując wydanie weksli. Wobec często krępującej i kłopotliwej konieczności uzyskiwania zewolenia Rady Adwokackiej, jeśli klijent wekslu nie zapłaci, adwokaci miejscowi odmawiają zazwyczaj przyjmowania weksli, wskutek czego spora ilość spraw odbywa się bez udziału adwokatów. Z tych zasad Delegat w imieniu grupy miejscowych adwokatów prosił Radę Adwokacką o wzięcie pod uwagę, ewentualnie o wniesienie na walne zgromadzenie Izby, kwestji umożliwienia adwokatom wszczynania spraw sądowych z weksli protestowanych, otrzymanych tytułem należnego honorarjum, bez potrzeby uzyskiwania każdorazowego zezwolenia Rady Adwokackiej.

Rada Adwokacka, zważywszy, że jednak przytoczone wyżej okoliczności nie mogą przeważyć nad względami, które doprowadziły do ustalenia i utrwalenia zasady, że adwokat na wystąpienie sądowe o należne mu honorarjum obowiązany jest uzyskać każdorazowo zewolenie Rady Adwokackiej, zwłaszcza, że, jak to niejednokrotnie wyjaśniła Rada Adwokacka — przyjmowanie przez adwokatów na pokrycie honorarjum weksli z wystawienia klijentów jest wogóle niepożądane, w każdym zaś razie weksel taki powinien być traktowany, jako dowód należnego honorarjum, nie

zaś jako środek jego dochodzenia, — z tych względów Rada Adwokacka postanowiła wniosek Delegata pozostawić bez uwzględnienia. (Decyzja z dnia 5 maja 1931 r. prot. 4/529 § 20).

Honorarjum, określone w wysokości 50% wartości sporu, nawet, uwzględniając uzależnienie wypłaty honorarjum od wyniku procesu, uznać należy za wygórowane;

w wypadkach, gdy honorarjum uzależnione jest od wysokości przedmiotu sporu, nie przekracza ono, wedle ogólnie przyjętego zwyczaju, 10% wartości sporu przy prowadzeniu sprawy w jednej instancji;

odstąpienie wgórę od takiej normy może być dopuszczone jedynie wtedy, gdy istnieją szczególne okoliczności, jak np. gdy sprawa wymaga wyjątkowo dużego nakładu pracy ze strony adwokata, lub gdy objekt sporu jest zupełnie nieznany. (Decyzja z dn. 22 grudnia 1931 r. prot. 31/556 § 43).

h. Różne kwestje.

Rozsyłanie klijentom drukowanych zawiadomień o zmianie adresu. Rozesłanie przez adwokata drukowanych zawiadomień o zmianie adresu nie zawiera cech niedopuszczalnej dla adwokata reklamy. (Decyzja z dnia 13 października 1931 r. 20/545 § 25).

Asystowanie przy czynnościach egzekucyjnych. Adwokat upoważnił swego dwudziestoletniego syna do obecności przy zajęciu i dokonaniu oceny zajmowanych towarów, sam nie będąc obecny ani na miejscu, ani w pobliżu sklepu. Rada Adwokacka, nie znajdując w danym wypadku podstaw do pociągnięcia adwokata do odpowiedzialności, wyjaśniła, że *delegowanie przez adwokata członków jego rodziny do asystowania przy czynnościach egzekucyjnych nie jest właściwe.* (Decyzja z dn. 6 października 1931 r. prot. 18/543 § 50).

Wystawianie rachunków przez adwokatów. Przy rozpoznawaniu sprawy o zezwolenie adwokatowi na wystąpienie na drogę sądową o honorarjum, Rada Adwokacka stwierdziła, że adwokat, żądając od klijenta uiszczenia honorarjum za

obronę jednego z członków Związku Zawodowego, użył w tym celu blankietu z drukowanym nagłówkiem „rachunek" i wypełnił go na wzór rachunków handlowych. Rada Adwokacka z uwagi, iż żądanie honorarjum w formie, przyjętej w stosunkach handlowych, jest niewłaściwe dla adwokata, że bardziej jeszcze niewłaściwe jest zaznaczenie w „rachunku", że w sprawie zapadł wyrok uniewinniający, — postanowiła — zwrócić uwagę adwokatowi na niewłaściwość takiego postępowania. (Decyzja z dnia 2 czerwca 1931 r. prot. 8/533 § 8).

Niezwracanie dokumentów. Niezwracanie, mimo żądania klijenta, dokumentów jedynie z powodu nieprzesłania znaczków pocztowych jest niedopuszczalne. (Decyzja z dnia 28 kwietnia 1931 r. 3/528 § 16).

Odmowa podjęcia się prowadzenia sprawy. Jednym z zasadniczych warunków wykonywania wolnego zawodu adwokackiego, jako spółczynnika wymiaru sprawiedliwości jest zupełna swoboda przyjmowania spraw od klijentów i wybór musi być pozostawiony wyłącznemu uznaniu adwokata, przyczem adwokat ma prawo odmówić udzielenia pomocy prawnej nawet bez podania motywów odmowy (art. 5 St. tymcz. P. P. P.); gdy więc skarżąca firma, bez porozumienia się z adwokatem, nadesłała mu sprawę, odmowa adwokata podjęcia się prowadzenia sprawy nie stanowi wykroczenia przeciwko etyce i obowiązkom zawodowym adwokata. (Decyzja z dn. 28 kwietnia 1931 r. 3/528 § 20).

Koszta postępowania dyscyplinarnego. Stosownie do art. 57 Statutu tymczasowego P. P. P. adwokat obowiązany jest uiścić koszta postępowania dyscyplinarnego. Przepis ten zgodny jest z zasadą słuszności: skoro bowiem adwokat ponosi winę z wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, zgoła niesłusznem byłoby przerzucać obowiązek pokrywania wynikłych stąd kosztów na ogół członków Izby.

Ogólnikowe powołanie się adwokata na powszechny kryzys nie świadczy bynajmniej, aby adwokat nie był w możności kosztów tych zapłacić. (Decyzja z dn. 13 października 1931 r. 20/545 § 8).

4. Działalność Sądu Dyscyplinarnego.

A. DANE STATYSTYCZNE.

Liszba spraw do osądzenia. W okresie sprawozdawczym zasięg spraw Sądu Dyscyplinarnego wyrażał się w następujących cyfrach:

Liczba przekazanych spraw	
W wykonaniu uchwał Naczelnej Rady Adwok.	3
wszczętych przez Radę Adwokacką z urzędu	10
„ wskutek doniesień Sądów lub Urzędów . .	20
„ wskutek skarg osób prywatnych	92
„ wskutek skarg adwokatów lub aplikantów adw.	16
Spraw nieosądzonych z poprzedniego okresu pozostało .	51
Ogółem przeto Sąd Dyscyplinarny miał do osądzenia . .	192 spraw

z których 66 dotyczyło adwokatów, 7 aplikantów adwokackich, niektórzy bowiem adwokaci mieli po parę lub kilka spraw.

Posiedzenia. Sąd Dysycyplinarny w roku sprawozdawczym odbył 13 posiedzeń gospodarczych, na których załatwił szereg kwestji incydentalnych w 80 sprawach, oraz 34 posiedzeń sądowych, których wokanda obejmowała ogółem 189 spraw.

Z udziałem prokuratora rozprawy toczyły się w 12 sprawach (art. 44 Statutu tymcz. Palestry).

Liczba spraw załatwionych. Z ogólnej liczby 192 spraw, które Sąd Dyscyplinarny Rady Adwokackiej miał do osądzenia:

a) umorzono 9
b) osądzono 122
c) pozostało nierozstrzygniętych 61

Sprawy osądzone dotyczyły ogółem 173 adwokatów i 4 aplikantów adwokackich. (W tej liczbie uwzględniono ilość

wyroków, zapadłych w dwóch sprawach, wszczętych przeciwko 75 adwokatom z art. 28 Statutu Palestry Państwa Polskiego).

Wyroki: W 122 sprawach osądzonych zapadło ogółem 203 wyroków (dwie sprawy dotyczyły po dwóch członków Izby i dwie sprawy — 74), w czem było:

wyroków uniewinniających	50
wyroków skazujących	153

Wyroki uniewinniające dotyczyły 1 aplikanta adwokackiego; pozostałe dotyczyły adwokatów.

Wymiar kar. Ogólny obraz cyfrowy wymiaru kar w 118 wyrokach skazujących daje poniższa tablica:

Rodzaj kary	Ile razy zastosowany	
Przestroga	—	52
Napomnienie	—	33
Nagana	—	21
Zawieszenie w czynnościach zawodowych: na 1 miesiąc	2	—
" " " na 2 miesiące	1	—
" " " na 3 "	2	—
" " " na rok . . .	4	9
Wykreślenie z listy adwokatów	—	2
Wykreślenie z listy aplikantów adwok.	—	1

Uwaga. W jednej sprawie zapadło 35 wyroków skazujących:

na przestrogę	13
na napomnienie	22
	35

Prawomocność. Większość wyroków uniewinniających już się uprawomocniła; w czterech wypadkach skarżący odwołali się do Sądu Dyscyplinarnego II-ej nstancji, przyczem w trzech wypadkach Sąd Dyscyplinarny Naczelnej Rady Adwokackiej odwołania oddalił, w jednym zaś wypadku dotąd odwołanie nie zostało rozstrzygnięte.

Co do wyroków skazujących, to uprawomocniła się już większość wyroków, skazujących na przestrogę i napomnienie. W 5 wypadkach od wyroków,

skazujących na przestrogę (4) i napomnienie (1), skarżący odwołali się do Sądu Dyscyplinarnego II-ej instancji, przyczem w jednym wypadku odwołanie zostało zwrócone, jako wniesione po terminie, przewidzianym w art. 51 Statutu tymczasowego Palestry, w trzech wypadkach odwołania przekazano Radzie Adwokackiej w kwestji nadania biegu i w jednym wypadku odwołanie nie zostało dotąd rozstrzygnięte przez Sąd Dyscyplinarny II-ej instancji.

Od wyroków, skazujących na n a g a n ę w 7 wypadkach wpłynęły odwołania do Sądu Dyscyplinarnego II-ej instancji, przyczem w jednym wypadku odwołanie zostało zwrócone, jako wniesione po terminie (art. 51 Statutu Tymcz. Palestry); w jednym wypadku Sąd Dyscyplinarny Naczelnej Rady Adwokackiej zatwierdził wyrok Sądu Dyscyplinarnego I-ej instancji; w pięciu wypadkach odwołania nie zostały dotąd rozstrzygnięte; w trzech wypadkach wyroki Sądu Dyscyplinarnego I-ej instancji uprawomocniły się; co do wyroków pozostałych, skazujących na naganę, termin zaskarżenia jeszcze nie upłynął.

Od wyroków, skazujących na z a w i e s z e n i e w c z y n n o ś c i a c h z a w o d o w y c h na:

a) jeden miesiąc: w jednym wypadku wpłynęło odwołanie,
w drugim „ wyrok nieprawomocny,
b) dwa miesiące: wpłynęło odwołanie (nierozstrzygnięte).
c) trzy miesiące: w jednym wypadku Sąd Dyscyplinarny Naczelnej Rady Adwokackiej wyrok I-ej instancji zatwierdził, w drugim wydadku wpłynęło odwołanie (nierozstrzygnięte).
d) na rok: w dwóch wypadkach odwołania nie zostały dotąd rozstrzygnięte przez Sąd Dyscyplinarny II-ej instancji; w jednym — wyrok nieprawomocny.

Wyroki, skazujące na w y k r e ś l e n i e z l i s t y a d w o k a t ó w i a p l i k a n t ó w a d w o k a c k i c h, nie są jeszcze prawomocne.

Statystyka porównawcza. Podane niżej dwie tablice przedstawiają działalność Sądu Dyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym w porównaniu z sześcioma okresami poprzedniemi:

Ruch spraw.

Okres sprawozdawczy	Było do załatwienia spraw			Załatwiono			Pozostało do załatwienia
	dawnych	nowych	**ogółem**	Umorzono	osądzono	**ogółem**	
1925/6	18	65	83	9	54	63	20
1926/7	20	63	83	7	56	63	20
1927'8	20	56	75	5	46	51	25
1928/9	25	66	91	2	49	51	40
1929/30	40	58	98	3	67	70	28
1930/31	28	109	137	1	85	86	51
1931/32	15	141	192	9	122	131	61

Wymiar kary.

Okres sprawozdawczy	Wydano wyroków								Ogółem
	Ogółem	Uniewinniających	przestroga	napomnienie	nagana	zawieszenie w czynnościach	adwok.	przedłużenie aplikacji	
1925/6	55	27	14	4	5	5	—	—	28
1926/7	56	23	11	7	7	7	1	—	33
1927/8	46	15	10	4	9	6	2	—	31
1928/9	49	13	13	10	7	5	—	1	36
1929/30	67	19	16	15	11	2	2	2	48
1930/31	87	25	20	16	13	9	2	2	62
1931/33	153	50	52	33	21	9	2	1	118

B. ORZECZNICTWO [1]).

Wolność słowa. 1. Wyrażenie „albo sędzia źle ocenia prawodawcę, albo też nie rozumie słowa „mieszkanie", jako

[1]) Przy każdej tezie podano w nawiasie numer sprawy; o ile odnośny wyrok był ogłoszony w „Palestrze", — zaznaczano to w odsyłaczu. Patrz orzecznictwo dyscyplinarne w sprawozdaniu Rady Adwokackiej w Warszawie za r. 1930/31 str. 55—59.

zawierające niedopuszczalną krytykę sędziego, który wyrok wydał, nie zaś samego wyroku, — wykracza poza dozwolone granice wolności słowa. (Nr. D. 74/30).

2. Adwokat ma niezaprzeczone prawo krytyki w najszerszym zakresie zeznań świadków; może przeto dotykać osoby i przeszłości świadka, gdy znajduje w nich materjał do należytej oceny wiarogodności zeznania. Rzeczą niedopuszczalną jest jednak wypowiadanie się pod czyimkolwiek adresem w formie obrażającej. (Nr. D. 77/30).

3. Używanie wyrażeń „denuncjacja", „donos" nie licuje z godnością adwokata; w piśmie do Rady Adwokackiej jest zgoła niedopuszczalne. (Nr. D. 115/31).

Stosunek do władz korporacyjnych. 4. Nieusprawiedliwione niezłożenie przez adwokata wyjaśnienia na żądanie Dziekana, jako dowód braku należnego posłuchu dla swej władzy korporacyjnej, wymaga represji dyscyplinarnej. (Nr. D. 107/30 i 105/31) [1]).

Obowiązki obrończe. 5. Obowiązkiem adwokata jest udzielanie klijentom informacji o stanie powierzonych mu spraw i odpowiadanie na listy klijentów w tym przedmiocie, zwłaszcza, gdy tego wymaga interes klijenta. (Nr. D. 29/31).

6. Nie usprawiedliwia adwokata powołanie się na chwilowe zawieruszenie się w jego kancelarji akt sprawy, albowiem obowiązkiem adwokata jest przestrzeganie należytego porządku w prowadzeniu koncelarji, tak, by mógł zawsze udzielić na żądanie klijenta informacji o stanie powierzonej mu sprawy;

adwokat, wyjeżdżając na urlop, powinien pozostawić swą kancelarję pod należytą opieką, tak, by pisma, doręczone w czasie jego nieobecności, nie mogły zaginąć. (Nr. D. 111/31).

7. Adwokat, wydalający się ze swej siedziby, winien ustanowić substytuta. (Nr. D. 84/1931).

8. Nie jest rzeczą Sądu Dyscyplinarnego sprawdzać, czy adwokat-kurator, względnie syndyk, dobrze, czy też źle spełniał czynności zarządcy masy upadłości, natomiast zadaniem

---

[1]) Nr. D. 13/31 „Palestra" 1931 r. str. 416.

Sądu Dyscyplinarnego jest sprawdzenie, czy przez postępowanie swe przy spełnianiu czynności zarządcy masy upadłości, adwokat nie popełnił czynu, nielicującego z godnością adwokata.

Nie jest właściwe przyjęcie przez adwokata, będącego pełnomocnikiem firmy, nominacji na kuratora, a następnie na syndyka masy upadłości tejże firmy; adwokat, który w tych warunkach przyjął nominację, powinien ze szczególną oględnością i pieczołowitością czuwać nad sprawami masy upadłości, aby przez swoje zachowanie nie stwarzać nawet pozorów faworyzowania upadłych wbrew interesom ich wierzycieli. (Nr. D. 51/31) [1].

9. Objęcie zastępstwa przez adwokata w sprawie, w której uprzednio tenże adwokat występował w charakterze sędziego, jest niewłaściwe, ze względu na różny charakter czynności sędziego i obrońcy, jako odrębnych czynników wymiaru sprawiedliwości i wobec możliwości powstania przy sprawowaniu w jednej sprawie przez jedną osobę kolejno funkcji sędziego i obrońcy, szkodliwego dla powagi wymiaru sprawiedliwości wrażenia u ludności. (Nr. D. 91/30) [2].

10. Używanie przez adwokatów [3]) kartek z pieczątką swą, celem uzyskania od sędziego wstrzymania rozpoznania sprawy, uznać należy za niewłaściwe, ze względu na to, iż składanie do akt tego rodzaju kartek nie jest odpowiednią formą zwracania się do sędziego z prośbą o wstrzymanie sprawy, jak również wobec możliwości dostania się kartek tych z kancelarji adwokackiej pochodzących, do rąk osób, które z nich czynić mogą niewłaściwy użytek.

11. Zagadnienia czy i o ile adwokat może zastępować się w sprawach, w których podjął się obrony, nie sposób rozstrzygnąć jednolicie dla wszystkich przypadków, jakie się mogą nastręczyć w praktyce, w grę wchodzi bowiem cały szereg czynników, które muszą być uwzględnione w każdym konkretnym przypadku. Zna-

---

[1]) „Palestra" 1932 r. str. 66—67.

[2]) „Palestra" 1932 r. art. str. 64.

[3]) Sprawa dyscyplinarna dotyczyła konkretnych wypadków w jednem z miast prowincjonalnych; wyżej uw. 2.

czenie istotne ma przedewszystkiem stosunek klijenta do adwokata; czy wolą lub życzeniem klijenta było, aby adwokat do którego się zwrócił, żywiąc do niego zaufanie, osobiście sprawę prowadził; czy, może, powierzając sprawę uczynił nawet co do tego szczególne zastrzeżenie; czy też przeciwnie, adwokat, przyjmując sprawę, uprzedził, że będzie się w niej zastępował; samo przytem zamieszczenie w druku pełnomocnictwa wzmianki o prawie substytucji nie może być tłómaczone w ten sposób, jakoby adwokat mógł zupełnie dowolnie zastępować się w sprawie. Rozstrzygnięcie zależeć może również od tego, o jaką sprawę idzie; jakich czynności w sprawie dotyczy zastępstwo i komu zostało powierzone; z jakiej przyczyny adwokat nie staje osobiście, czy miał możność w kwestji zastępstwa porozumieć się uprzednio z klijentem i t. p. (Nr. D. 95/31).

Obowiązki patrona. 12. Jest niedopuszczalne, ażeby patron podpisywał swemu aplikantowi substytucje in blanco; wyjaśnienie patrona, iż uczynił to w celu, aby aplikant adwokacki mógł go zastąpić w Sądzie w razie nagłej potrzeby, np. w razie nieobecności lub jednoczesnego rozpatrywania spraw w różnych Sądach lub ich wydziałach, wtedy tylko mogłoby być uwzględnione, gdy adwokat uprzednio pouczył wyraźnie aplikanta adwokackiego i zastrzegł mu stanowczo, że z substytucji tych może korzystać wyłącznie właśnie tylko w wypadkach nagłej potrzeby stanięcia w Sądzie w zastępstwie patrona w sprawach już przez niego prowadzonych, ściśle wskazanych, co do których zawczasu udzielił w tym celu swemu aplikantowi należytych wskazówek. (Nr. D. 45/29).

13. Godność i powaga stanu wymagają, aby adwokaci w pismach obrończych zachowywali należytą oględność i powściągliwość, unikając zarzutów oraz zwrotów, lekceważących lub obraźliwych pod czyimkolwiekbądź adresem. Z uwagi na względy koleżeństwa i konieczność wzajemnego poszanowania, zasada powyższa powinna być tem ściślej przestrzegana,

---

[1]) „Palestra" 1932 r. str. 59—61; patrz komunikaty Rady Adwokackiej w Warszawie ogłoszone w „Gazecie Sądowej Warszawskiej" Nr. 10 z dn. 6 marca 1920 r. i w „Palestrze" r. 1925 str. 813.

w przypadku, gdy idzie o osobę adwokata; stanowczo należy unikać wycieczek i zarzutów natury osobistej pod adresem kolegów, występujących w charakterze pełnomocników strony przeciwnej; wysunięce przez adwokata w piśmie obrończem pod adresem kolegi bezzasadnego zarzutu, jakoby we własnym interesie wpływał na klijentów adwokata, by mu cofnęli pełnomocnictwo, zasługuje na surową represję dyscyplinarną. (Nr. D. 54/28) [1]).

14. Godność stanu i zasady koleżeństwa wymagają, aby adwokaci w stosunkach wzajemnych zachowywali jaknajdalej idącą uprzejmość i unikali w stosunku do siebie zwrotów, poniżających lub lekceważących; zasada ta winna być tembardziej przestrzegana w wypadkach, gdy adwokat wygłasza zdanie o koledze wobec osób trzecich. Odezwanie się telefoniczne adwokata oraz użycie w listach do klijenta kolegi zdań, mających na celu poddanie w wątpliwość wiedzy prawniczej kolegi, należy uznać za niedopuszczalne. (Nr. D. 86/30)[1]).

15. Obowiązek adwokata informowania klijentów o stanie powierzonych mu spraw, tem ściślej powinien być przestrzegany w stosunku do adwokatów, powierzających koledze sprawy swoich klijentów, — obok bowiem zwykłych obowiązków zawodowych wymagają tego ponadto względy kurtuazji koleżeńskiej i potrzeba wzajemnego ułatwiania sobie wykonywania obowiązków zawodowych. (Nr. D. 8/31).

Stosunek do kolegów. 16. Nie jest zgodne z etyką koleżeńską przyjęcie przez adwokata pełnomocnictwa w sprawach, o których wiedział, że były poprzednio prowadzone przez innego kolegę, bez uprzedniego porozumienia się z tym kolegą. Nr. D. 91/30).

17. Czynienie zarzutów w czasie rozprawy sądowej przez jednego adwokata w stosunku do drugiego adwokata, jest bezwzględnie niedopuszczalne, jako uchybiające godności stanu adwokackiego, tembardziej, gdy skutkuje ono upomnienie ze strony przewodniczącego. (Nr. D. 138/31).

---

1) „Palestra" 1932 r. str. 56—59.

1) „Palestra" 1931 r. str. 410—411.

Stosunek do klijenta. 18. Adwokat, do którego zwrócił się ktoś z prośbą o zajęcie się jego sprawą i otrzymał odpowiedź odmowną bez wysłuchania i wnikania w czyn sprawy nawet gdyby skądinąd znał sprawę, nie jest natyle skrępowany tą wizytą niedoszłego klijenta, aby nie mógł podjąć się obrony strony przeciwnej, zwłaszcza, gdy stroną okazał się jego stały klijent. (Nr. D. 106/31).

Honorarjum. 19. Wszelkiego rodzaju partraktacje i umowy co do wysokości honorarjum pomiędzy kuratorami i syndykami tymczasowymi masy upadłości z jednej, — wierzycielami lub upadłymi z drugiej strony, są bezwarunkowo niedopuszczalne. Nr. D. 60/31) [1]).

„Biura prośb". 20. Przyjęcie przez adwokata sprawy od pokątnego doradcy („biura prośb") stanowi poważne wykroczenie przeciw godności stanu, jako sprzeczne z zasadami, wyznawanemi w tej mierze przez ogół adwokatów i mającemi oparcie w tradycji stanu adwokackiego. (Nr. D. 98/31).

5. Prowadzenie Listy adwokatów i aplikantów adwokackich.

Smutna, a dłuższa niż lat ubiegłych, jest lista członków, którzy w okresie sprawozdawczym rozstali się z tym światem.

Zmarli:

A d w o k a c i :

1. Edward Czajkowski (d. 13 marca 1931 r.)
2. Henryk Buchner (d. 30 maja 1931 r.).
3. Alfred Korelski (d. 1 czerwca 1931 r.).
4. Zygmunt Chorzewski (d. 23 czerwca 1931 r.)
5. Tadeusz Werner (d. 1 lipca 1931 r.)
6. Franciszek Ciechański (d. 25 lipca 1931 r.)
7. Józef Kuczyński (d. 28 lipca 1931 r.).
8. Mieczysław Stambułko (d. 28 września 1931 r.)
9. Jan Jakób Przeworski (d. 19 października 1931 r.).

---

[1]) „Palestra" 1932 r. str. 53—56.

10. Antoni Żelazowski (dn. 26 października 1931 r.).
11. Maksymiljan Poznański (d. 29 października 1931 r.)
12. Stefan Trzepióra (d. 8 grudnia 1931 r.).
13. Aleksander Babiański (d. 10 grudnia 1931 r.)
14. Aleksander Kraushar (d. 11 grudnia 1931 r.).
15. Ignacy Jakubowicz (d. 15 grudnia 1931 r.)
16. Izaak Sztykgold (d. 18 grudnia 1931 r.)
17. Bernard Szkop (d. 29 grudnia 1931 r.)
18. Bernard Maliniak (d. 10 stycznia 1932 r.).
19. Włodzimierz Kański (d. 11 sycznia 1932 r.).
20. Mikołaj Kon (20 stycznia 1932 r.)
21. Jakób Neumark (d. 24 stycznia 1932 r.)
22. Adolf Suligowski (d. 16 lutego 1932 r.)
23. Zygmunt Sokołowski (d. 12 marca 1932 r.).

Z pośród wymienionych:

ś. p. Aleksander Kraushar, jako uczeń gimnazjalny uczestniczył w powstaniu 1863 r.; od 1868, r. patron przy Trybynale Cywilnym, następnie adwokat przysięgły, do ostatnich niemal dni swego życia sprawował zawód adwokacki; zaznaczył się chlubnie na polu piśmiennictwa polskiego, jako autor wielu prac historycznych oraz prawniczych.

ś. p. Józef Kuczyński, adwokat od 1904 r.; w roku 1920 — kierownik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a następnie — do jesieni 1921 — Wiceminister tegoż Ministerstwa; po powrocie do adwokatury brał żywy udział w życiu korporacyjnem, prowadził wykłady i zajęcia praktyczne w Seminarjum dla aplikantów adwokackich z dziedziny prawa administracyjnego, którego był wybitnym znawcą.

b. p. Bernard Maliniak — wybitny cywilista parokrotnie piastował mandat członka Naczelnej Rady Adwokackiej; wykładał na Seminarjach dla aplikantów adwokackich Izby Warszawskiej; od paru lat z delegacji Rady Adwokackiej pełnił obowiązki członka Komisji Egzaminacyjnej dla aplikantów sądowych przy sądzie Apelacyjnym w Warszawie.

ś. p. Adolf Suligowski — od r. 1875 patron przy Trybunale Cywilnym w Warszawie, od r. 1877 — po reformie

sądowej—adwokat przysięgły, w r. 1913 dyscyplinarnem orzeczeniem Sądu Okręgowego wykreślony z listy adwokatów za odmowę przysięgi w języku rosyjskim, wpisany ponownie na listę adwokatów w r. 1918 już przez Komisję Organizacyjną Izby Warszawskiej. W r. 1925, z powodu pięćdziesięciolecia pracy ś. p. Suligowskiego w zawodzie obrończym, Rada Adwokacka w Warszawie w odpowiedniej uchwale złożyła Jubilatowi wyrazy uznania [1]) za jego pracę w życiu korporacyjno-zawodowem, na polu polskiego piśmiennictwa prawniczego oraz na niwie działalności społecznej.

b. p. Maksymiljan Poznański, patron przy Trybunale, jeden z senjorów adwokatury, znakomity znawca prawa cywilnego.

Pamięci zmarłego ś. p. Dziekana Zygmunta Sokołowskiego poświęcono wspomnienie pozgonne — na wstępie sprawozdania.

Aplikanci adwokaccy:

1. Henryk Fiszman (d. 16 czerwca 1931).
2. Antoni Ginsburg (d. 21 września 1931 r.).

Cześć pamięci Zmarłych Kolegów!

Wykreśleni wskutek niezdolności do pracy zawodowej.

1. Feliks Bauererc (d. 31 sierpnia 1931 r.).
2. Juljan Kaliski (d. 31 sierpnia 1931 r.).
3. Jan Skurzyński (d. 15 września 1931 r.).
4. Zygmunt Kokoszko d. 29 września 1931 r.).
5. Tadeusz Katelbach (d. 1 grudnia 1931 r.).
6. Bolesław Czaplicki (d. 9 grudnia 1931r.).

A. LISTA ADWOKATÓW.

Stan na dzień 1 marca 1932 r. W dniu 1 marca 1932 r. lista adwokatów obejmowała ogółem 1392 osób (w czem 60 kobiet).

---

[1]) Patrz Sprawozdanie Rady Adwok. w Warszawie za r. 1925/6 str. 48.

Wpisy i wykreślenia. Podane niżej tablice obrazują ruch na liście w ciągu okresu sprawozdawczego:

Wpisano	221 osób
Wykreślono	36 „
Przyrost	185 „

Szczegółowe dane co do wpisów i wykreśleń przedstawiają się, jak następuje:

Wpisano na listę.

Po złożeniu egzaminu adwokackiego przed Komisją Rady Adwokackiej w Warszawie	
Aplikantów adwokackich	158[1])
Sędzia wojskowy	1
Ogółem . .	159
Bez egzaminów	
adwokatów z innych Izb, podległych Stat. tymcz. P. P. P.	5
b. członka Izby Adwokackiej Warszawskiej	1
b. sędziów sądów powszechnych (Okręg., Grodz. i Powiat.) . . .	36
b. sędziów sądów wojskowych . .	3
b. Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego	1
b. prokuratorów i podprokuratorów	11
b. radcę Prokuratorji Generalnej Rz. P.	1
b. referendarzy Prokuratorji Generalnej Rz. P.	2
b. adwokatów przysięgłych . . .	2
Ogółem . .	62

[1]) W tej liczbie 24 kobiety.

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Ilu adwokatów
Śmierć	22
Niezdolność do pracy	6
Przejście do sądownictwa	2
Własne żądanie	1
Przeniesienie siedziby do innej Izby	1
Przejście do notarjatu	2
Wobec przyłączenia pow. Włodawskiego do okr. S. Ap. w Lublinie	2

Podania o wpis na listę. Prócz aplikantów adwokackich, którzy po ukończeniu aplikacji adwokackiej i złożeniu egzaminu adwokackiego zostali wpisani na listę adwokatów, Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym 82 podania o wpis na listę adwokatów, a mianowicie:

pozostało niezałatwionych z okresu poprzedniego . .	13
nowych podań w okresie sprawozdawczym wpłynęło .	69
Ogółem było do załatwienia	82

Z powyższej liczby:

Rada Adwokacka załatwiła podań	70
przez petentów wycofano	2
pozostało do załatwienia	10

W 70 sprawach załatwionych zapadły decyzje:

postanawiające wpis petenta na listę	62
uzależniające wpis od złożenia egzaminu adwokackiego	5
oddalające podanie	2
pozostawiające podanie bez rozpoznania	1

W liczbie 5 decyzji uzależniających wpis na listę adwokatów od złożenia egzaminu adwokackiego — w 2-ch wypadkach szło o zastosowanie do b. sędziów sądów wojskowych art. 18 statutu tymczasowego P. P. P. W jednym z tych wypadków petent został wpisany na listę adwokatów po złożeniu egzaminu adwokackiego, w drugim zaś Naczelna Rada Adwokacka — wskutek odwołania petenta — decyzję Rady Ad-

wokackiej uchyliła i nakazała wpis petenta na listę bez egzaminu.

W pozostałych wypadkach decyzje dotyczyły: 2-ch adwokatów z Małopolski i 1-go majora K. S. w stanie spoczynku.

Powodem decyzji odmownych był w jednym wypadku brak ustawowych danych, w drugim zaś wypadku odmówiono wpisu na mocy art. 3 lit. c. Statutu tymczasowego P.P.P.; od decyzji tej petent założył odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej, które dotychczas nie zostało rozstrzygnięte.

B. LISTA APLIKANTÓW.

Stan na dzień 1 marca 1932 r. W dniu 1 marca 1932 r. lista aplikantów adwokackich okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie obejmowała ogółem 445 osób, w tej liczbie 54 kobiety.

Wpisy i wykreślenia. Podane niżej tablice ilustrują ruch na liście w ciągu okresu sprawozdawczego.

Wpisano	177 osób
Wykreślono	168 „
Przyrost	9 „

Szczegółowe dane co do wpisów i wykreśleń przedstawiają się, jak następuje:

Wpisano na listę.

Kogo wpisano	Liczba wypadk.
b. aplikantów sądowych	172[1])
b. aplikantów adwokackich z innych Izb	2
b. urzędników państwowych . . .	2
b. aplikanta adwokackiego	1

[1]) W tej liczbie 18 kobiet.

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Liczba wypadków
Śmierć	4
Wciągnięcie na listę adwokatów .	158[1]
Własne żądania	3
Decyzja Rady adwokackiej . . .	2
Wobec przyłączenia pow. Włodawskiego do okr. S. Ap. w Lubl. .	1

Podania o wpis na listę:

W okresie sprawozdawczym wpłynęło podań	181
pozostało niezałatwionych z okresu poprzedniego . .	53
Ogółem było do załatwienia . . .	234

Z powyższej liczby Rada Adwokacka załatwiła podań:

przychylnie	177
odmownie[2])	1
Ogółem	178
pozostało do załatwienia	56

Podane niżej tablice wykazują, w jakiem tempie dopływ nowych aplikantów adwokackich oddziaływa na wzrost liczby adwokatów w Izbie Warszawskiej.

Wpisano na listę:

W okresie sprawozdawczym	Aplikantów adwokackich	Adwokatów z pośród aplik. adw.	Adwokatów z pośród innych	Adwokatów Ogółem
1925/26	74	46	3	49
1926/27	38	47	36	83
1927/28	128	42	44	86
1928/29	181	70	25	95
1929/30	165	121	35	156
1930/31	158	123	37	160
1931/32	177	158	63	221

[1]) W tej liczbie 24 kobiety.

[2]) Decyzja odmowna została powzięta na zasadzie art. 3. Statutu tymczasowego P. P. P. i § 1 Regulaminu Rad.

Wykaz liczebny rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w obrębie Izby Warszawskiej.

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w okręgu tegoż Sądu	Na 1 marca 1931 r.		Na 1 marca 1932 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Warszawa		845	334	949	328
	Góra Kalwarja	1	—	1	—
	Grodzisk	2	—	1	—
	Grójec	1	—	1	—
	Łowicz	1	—	2	—
	Otwock	1	—	2	—
	Skierniewice	1	—	1	1
	Żyrardów	2	1	3	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Warszawie		854	335	960	329
Białystok		22	2	22	5
	Bielsk Podlaski	1	—	1	—
	Siemiatycze	1	—	1	—
	Sokółka	1	—	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Białymstoku		25	2	26	5
Kalisz		20	4	23	4
	Koło	3	—	3	—
	Konin	1	—	1	—
	Sieradz	—	—	1	—
	Wieluń	2	—	2	—
	Zduńska Wola	—	—	1	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Kaliszu		26	4	31	4
Łomża		8	1	10	—
	Czyżew	1	—	1	1
	Grajewo	1	—	1	—
	Kolno	1	—	1	—
	Ostrołęka	1	—	1	—
	Ostrów Łomżyński	1	—	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Łomży		13	1	16	1
Łódz		130	58	166	66
	Łęczyca	—	—	1	—
	Łask	—	—	1	—
	Ozorków	—	—	1	—
	Pabianice	2	3	1	1
	Zgierz	—	—	1	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Łodzi		132	61	171	67

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w okręgu tegoż Sądu	Na 1 marca 1931 r.		Na 1 marca 1932 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Mława		5	4	6	3
	Ciechanów	1	—	1	—
	Nasielsk	1	—	1	—
	Pułtusk	1	2	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Mławie .		8	6	10	3
Piotrków		17	3	14	5
	Bełchatów	1	—	1	—
	Częstochowa	20	5	25	6
	Radomsko	3	—	3	—
	Rawa Mazowiecka . .	2	—	3	—
	Tomaszów Mazowiecki .	2	1	2	1
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Piotrkowie		45	9	48	12
Płock		10	1	12	1
	Gostynin	1	—	1	—
	Płońsk	1	—	3	—
	Gąbin	1	—	—	—
	Rypin	1	—	2	—
	Sierpc	1	—	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Płocku .		15	1	20	1
Siedlce		11	3	12	4
	Biała Podlnska	9	2	8	3
	Garwolin	2	—	2	—
	Łuków Siedlecki . . .	—	—	1	—
	Radzyń	1	—	1	—
	Sokołów Podlaski . . .	1	—	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Siedlcaah		24	5	26	7
Sosnowiec		24	3	29	9
	Będzin	6	2	8	3
	Czeladź	—	—	1	—
	Dąbrowa Górnicza . .	2	2	3	2
	Olkusz	3	—	3	—
	Zawiercie	3	—	5	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Sosnowcu		38	7	49	14
Suwałki		2	1	5	—
	Augustów	1	—	1	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Suwałkach		1	1	6	—
Włocławek		14	4	17	2
	Aleksandrów Kujawski .	—	—	2	—
	Chodecz	—	—	1	—
	Kutno	4	—	4	—
	Lipno	3	—	4	—
	Radziejów Kujawski . .	1	—	1	—
Ogółem w okręgu Sądu Okręg. w Włocławku		22	4	29	2

C. ROZSIEDLENIE ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

Stan obecny. Tablica, zamieszczona na str. 61 i 62, przedstawia obraz cyfrowy rozsiedlenia członków Izby w poszczególnych miejscowościach jej okręgu na dz. 1 marca 1932 r. w porównaniu z danemi na dzień 1 marca 1931 r.

Ogólny stan rozsiedlenia w dniu 1 marca 1932 r. daje tablica poniższa:

OGÓŁEM Adwokatów . 1392 Aplik. adwok. 445	W Warszawie	na prowincji	Rozsiedlenie na prowincji		
			Łódź	inne siedziby Sąd. Okr.	pozostałe miejscowości
adwokatów	949	443	166	150	127
aplik. adwok.	328	117	66	33	18

Wybór siedziby przez adwokatów. Z ogólnej liczby adwokatów, wpisanych na listę w okresie sprawozdawczym, obrało siedzibę:

Gdzie	1927/28 rok	1928/29 rok	1929/30 rok	1930/31 rok	1931/32 rok	
					Ogółem	W tem kobiet
w Warszawie	64	63	117	94	192	19
na prowincji	22	32	39	66	92	5

Z ogólnej liczby 92 adwokatów, wpisanych w okresie sprawozdawczym na listę z siedzibą na prowincji, na poszczególne miasta przypada:

Siedziby Sądów Okręgowych		Inne miasta	
Łódź	37	Aleksandrów Kuj.	1
		Będzin	2
		Biała Podlaska	1
Kalisz	3	Brzeziny	1
		Chodecz	1
		Częstochowa	7
Łomża	2	Dąbrowa Górn	1
		Lipno	1
		Łowicz	2
Mława	1	Łask	1
		Łęczyca	1
		Łuków Siedlecki	1
Płock	1	Ostrów Mazow.	1
		Otwock	1
		Ozorków	1
Siedlce	2	Płońsk	2
		Pułtusk	1
		Rawa Mazowiecka	1
Sosnowiec	5	Radomsko	1
		Sierpc	1
		Sokółka	1
Suwałki	3	Sieradz	1
		Zawiercie	2
		Zgierz	1
Włocławek	3	Żyrardów	1
Ogółem	57	Ogółem	35

Zmiana siedziby. W okresie sprawozdawczym zmieniło 5 adwokatów siedzibę w obrębie Izby Warszawskiej, a mianowicie:

1 z **Warszawy** do Rawy Mazowieckiej;

1 z Rawy Mazowieckiej **do Warszawy;**

1 z Białej Podlaskiej **do Łodzi;**

1 z Łowicza do Aleksandrowa Kujawskiego;

1 z Siedlec do Sokołowa Podlaskiego.

Wybór miejscowości przez aplikantów adwokackich, wpisanych na listę w ciągu okresu sprawozdawczego, przedstawia się, jak następuje:

Gdzie osiadł	1927/8	1928/9	1929/30	1930/31	1931/32 r. Ogółem	1931/32 r. W tem kobiet
w Warszawie	95	124	126	128	116	12
na prowincji	33	57	39	30	61*)	6

Zestawienie zmian rozsiedlenia, wynikłych w ciągu okresu sprawozdawczego.

a) Wskutek wpisów i wykreśleń z listy.

Siedziba	LISTA Adwokatów Wpisano	Wykreśl.	**Przyrost**	Aplikantów adw. Wpisano	Wykreśl.	**Przyrost**
w Warszawie	129	24	105	116	117	**Ubytek** 1
na prowincji	92	12	80	61	51	10

b) Wskutek zmian siedziby.

	Adwok.	Apl. adw.
z Warszawy na prowincję przeniosło siedzibę	—	5
z prowincji do Warszawy	—	—

*) Z tej liczby: w Łodzi 33
w siedzibach innych Sądów Okręg. 18
w innych miastach 10

Ostatecznie przeto w ciągu 1931/32 roku:

liczba adwokatów w Warszawie wzrosła o 105
na prowincji " o 80
liczba apl. adw. w Warszawie zmiejszyła się o 6
na prowincji wzrosła o 15

Podana niżej tablica daje obraz wzrostu liczby członków Izby Adwokackiej Warszawskiej w ciągu ostatniego dziesięciolecia..

W okresie sprawozdawczym	Przyrost					
	Adwokatów			Aplikantów adw.		
	w W-wie	na prow.	**Ogółem**	w W-wie	na prow.	**Ogółem**
1922/23	3	51	54	20	8	28
1923/24	18	1	19	5	2	7
1924/25	ubyło 2	3	1	28	7	35
1925/26	32	7	39	17	11	28
1926/27	32	36	68	42	6	48
1927/28	53	15	68	63	21	84
1923/29	46	26	72	69	40	109
1929/30	105	30	135	21	11	32
1930/31	81	53	134	41	ubyło 16	25
1931/32	105	80	185	ubyło 6	15	9

Lokale do przyjmowania klijentów. Wobec zasadniczego rozstrzygnięcia przez Naczelną Radę Adwokacką kwestji posiadania przez adwokatów lokali do przyjmowania klijentów poza stałą siedzibą, Rada Adwokacka, po uprzedniem zwróceniu się członka Izby o wydanie zezwolenia na otwarcie lokalu, wydała w okresie sprawozdawczym 59 zezwoleń. W kilku wypadkach Rada Adwokacka zezwoliła 2 adwokatom na otwarcie wspólnego lokalu do przyjmowania klijentów, tak, że w liczbie 59 decyzji, zezwalających na otwarcie lokalu do przyjmowania klijentów poza stałą siedzibą, zezwolenia takie

otrzymało 67-miu członków Izby, Z liczby tej na poszczególne miejscowości przypada:

Bielsk Podlaski . .	1	Nowy Dwór . . .	3
Brwinów	2	Otwock	4
Gąbin	1	Ozorków	1
Góra Kalwarja . .	3	Pabjanice	4
Grójec	1	Piaseczno	2
Jabłonna	6	Pilica	2
Jadów	1	Pruszków	1
Kłobuck	1	Radzymin	5
Krzepice	1	Sochaczew	3
Łask	1	Skierniewice . . .	3
Łowicz	1	Tuszyn	2
Mińsk Mazowiecki	2	Węgrów	1
Mogielnica . . .	1	Wieruszów . . .	1
Mszczonów . . .	1	Wołomin	4
Nasielsk	1	Wyszogród . . .	2
Nowe Miasto . .	1	Zgierz	2
Żyrardów	2		

D. ORZECZNICTWO. W KWESTJACH PROWADZENIA LISTY.

W okresie sprawozdawczym mało mamy do zanotowania ważniejszych orzeczeń Rady Adwokackiej w Warszawie w kwestjach, dotyczących prowadzenia listy. W konkretnych wypadkach Rada Adwokacka kierowała się przepisami Statutu tymcz. P. P. P. i Regulaminu Rad Adwokackich oraz dotychczasową praktyką organów korporacyjnych, ustaloną w orzecznictwie z lat ubiegłych, przytoczonem w sprawozdaniach poprzednich oraz „Palestrze".

Zmiana siedziby. Jeden z członków Izby Adwokackiej Krakowskiej zawiadomił Wydział tejże Izby o swym zamiarze

przesiedlenia się z Krakowa do Płońska, jednocześnie prosząc Radę Adwokacką w Warszawie o przyjęcie do wiadomości powyższego zamiaru. Rada Adwokacka w decyzji z dn. 26 stycznia 1932 r. postanowiła oświadczenie członka Izby Adwokackiej Krakowskiej o zamiarze przesiedlenia się do Płońska do wiadomości nie przyjmować, wychodząc z założeń, że, aczkolwiek obowiązujący w okręgu Izby Adwokackiej w Warszawie Statut tymczasowy w art. 7-ym stanowi, iż przeniesienie przez adwokata siedziby z okręgu jednej Izby do innej może nastąpić po uprzedniem, na trzy miesiące, zawiadomieniu obu Izb, — jednakże, jak to już wyjaśniła Naczelna Rada Adwokacka w orzeczeniu z dn. 13 grudnia 1924 r.[1], przepis ten dotyczy wyłącznie przenoszenia przez adwokatów siedziby w okręgach Izb Adwokackich, na które rozciąga się Statut tymczasowy P. P. P., wykładnia ta, zgodna zresztą z treścią i duchem Statutu tymczasowego i z ustalonem stanowiskiem Rady Adwokackiej w Warszawie, jest, w myśl art. 31 lit. b tegoż Statutu, obowiązująca; gdy więc w grę wchodzą Izby, podlegające różnym przepisom o ustroju adwokatury, przeniesienie siedziby adwokackiej z jednej do drugiej wymaga zwykłej drogi przyjęcia danego adwokata przez właściwą Radę Adwokacką na członka tej Izby, w której okręgu zamierza się osiedlić, z zachowaniem obowiązujących w tym względzie przepisów, przytem co do Izb, podległych Statutowi tymczasowemu, mają zastosowanie zasady, ustalone we wspomnianem wyżej orzeczeniu Naczelnej Rady Adwokackiej z dn. 13 grudnia 1924 r. oraz w powołanem w niem poprzedniem orzeczeniu tejże Rady z dn. 5 listopada 1921 r. (Decyzja z dn. 26 stycznia 1932 r. prot. 34/559 § 29).

Wydalanie się adwokata z miejsca siedziby. Ważkie powody natury rodzinnej i majątkowej mogą uzasadniać wydalenie się adwokata z miejsca swej siedziby na okres czasu ponad 6 tygodni (art. 12 Statutu tymczasowego P. P. P.); nie mogą wszakże usprawiedliwiać trwającej zgórą lat 6 nieobec-

---

[1]) Co do warunków przyjęcia patrz w szczególności sprawozdanie za lata 1927/29 str. 41 i 1930/31 str. 70. „Palestra" za r. 1925 str. 689.

ności adwokata w miejscu siedziby adwokackiej; tak przedłużająca się nieobecność adwokata jest równoznaczna z opuszczeniem siedziby nastałe (art. 12 statutu tymczasowego P. P. P. i §§ 19 i 20 regulaminu Rad Adwokackich). (Decyzja z dn. 10 listopada 1931 r. prot. 26/51 § 60) [1]).

Kancelarje filjalne. W komunikacie Nr. 67 z 1928 r. [2]). Rada Adwokacka w Warszawie podała do wiadomości członków Izby uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej z dn. 17 marca 1928 r., wyjaśniającą, że otwieranie przez adwokatów kancelarji filjalnych jest niewskazane. Wobec wątpliwości, które nastręczało w praktyce stosowanie powyższej uchwały, Naczelna Rada Adwokacka, na tle konkretnego wypadku, uznała za właściwe poddać dotychczowe swoje stanowisko rewizji i uchwałą z dnia 14 lutego 1931 r., — reasumując częściowo poprzednią swoją uchwałę z dn. 17 marca 1928 r., — uznała, że jakkolwiek otwieranie i utrzymywanie filjalnych kancelarji adwokackich jest w dalszym ciągu niedopuszczalne, to jednak dopuszczalne jest posiadanie przez adwokata lokalu do przyjmowania klijentów poza stałą siedzibą w miejscowości niezbyt od stałej siedziby oddalonej, w każdym razie nie poza okręgiem Izby Adwokackiej, do której adwokat należy i nie w takiej miejscowości, gdzie się znajduje Sąd Okręgowy. Posiadanie takiego lokalu wymaga uprzednio zezwolenia właściwej Rady Adwokackiej, która winna rozważyć wszelkie okoliczności danej sprawy, a w szczególności, czy ze względu na potrzeby ludności miejscowej i brak dostatecznej ilości adwokatów w danej miejscowości, udzielanie takiego zezwolenia jest celowe. W lokalu takim adwokat może przyjmować klijentów tylko osobiście i nie ma prawa zastępować się przez siły pomocnicze; nie może też w tym lokalu przebywać żadna siła pomocnicza, wszel-

---

[1]) Porównaj sprawozdanie za r. 1927/28 str. 52 i za rok 1930/31 str. 73 — 74.

[2]) „Palestra" z r. 1928 str. 189 — 190.

kie zaś akta i retenta powinny być przechowywane w stałej siedzibie adwokata. Lokal taki pozostaje pod stałą kontrolą właściwej Rady Adwokackiej, która w każdym czasie może zezwolenie cofnąć, w szczególności, jeżeli uzna bądź że liczba adwokatów miejscowych stała się dostateczna, bądź też, że adwokat wykonywa swoje czynności zawodowe w tym lokalu w sposób nieodpowiedni. Uchwała, odwołująca zezwolenie, powinna być motywowana i ulega zaskarżeniu do Naczelnej Rady Adwokackiej.

Przeprowadzając zasadniczą różnicę między „kancelarją filjalną", a „lokalem poza stałą siedzibą adwokata, służącym do przyjmowania klijentów", Naczelna Rada Adwokacka, między innemi, wyszła z założenia, że czynności zawodowe adwokata są ściśle związane z osobą adwokata, który, z natury rzeczy, może swe czynności zawodowe wykonywać poza stałą siedzibą, a przeto od miejsca, w którym adwokat od czasu do czasu, choćby nawet perjodycznie, przyjmuje klijentów i udziela im porad, odróżniać należy stałą kancelarję jako lokal specjalny, posiadający urządzenia pomocnicze i personel [1]).

6. Kierowanie wykształceniem zawodowem aplikantów adwokackich i egzaminami.

A. PRZYGOTOWANIE DO ZAWODU.

a. Patroni.

Ogólne zasady, dotyczące ograniczenia co do podejmowania się przez adwokatów obowiązków patronów zostały podane do wiadomości ogółu członków Izby w komunikatach Rady Adwokackiej Nr. 94 [1]) i 99 [2]). Ponadto należy mieć na uwadze następujące orzeczenie Rady Adwokackiej:

Obowiązkiem patrona jest wyszkolenie praktyczne aplikanta adwokackiego, zatrudnionego w jego kancelarji; fakt

---

[1]) Uchwała powyższa Naczelnej Rady Adwokackiej wraz z uzasadnieniem podana została do wiadomości ogólnej członków Izby w Komunikacie Nr. 109; patrz również „Palestra" za r. 1931 str. 215 — 216 (pełny tekst).

[2]) Patrz Sprawozdanie za r. 1930/31 str. 79.

zalegania w uiszczaniu składek korporacyjnych dowodzi właściwie braku praktyki adwokata, gdyż należy wykluczyć przypuszczenie, że nieopłacanie składek nastąpiło wskuek karygodnego lekceważenia obowiązków korporacyjnych; gdyby przypuszczenie to dopuścić, to mogłoby ono służyć właśnie za podstawę do pozbawienia awokata prawa do zatrudniania u siebie aplikantów adwokackich. (Decyzja z dn. 15 grudnia 1931 r. prot. 30/555 § 15).

Zezwolenie na przyjęcie drugiego aplikanta. W okresie sprawozdawczym wpłynęła znaczna liczba podań w tym przedmiocie wyłącznie od adwokatów praktykujących w Warszawie, uzasadnionych przeważnie okolicznością bliskiego upływu okresu aplikacji dotychczasowego aplikanta adwokackiego i jego przygotowywania się do egzaminu adwokackiego; rzadziej koniecznością zatrudnienia stale 2-ch aplikantów.

Statystyka patronów. Podane niżej tablice wskazują, jaka liczba adwokatów, w jakich miejscowościach i względem ilu aplikantów pełni obowiązki patronów.

Wykaz adwokatów, adwokatów patronów i apl. adw.

Miejscowość	Ogólna liczba		
	adwok.	adw. patr.	aplik. adw.
Warszawa	949	289	328
Łódź	165	55	66
Inne siedziby Sądów Okręg. .	151	33	33
Inne miejscowości	26	16	18
Ogółem w całej izbie	1292	393	445

Ilu aplikantów zatrudnia jeden patron.

Miejscowość	Liczba patr. zatrudniających	
	po 1-ym aplik. adw.	po 2-ch aplik. adw.
Warszawa	250	39
Łódź	44	11
Inne siedziby Sądów Okręgowych .	33	—
Inne miejscowości	14	2
Ogółem w całej Izbie	341	52

b. Seminarja.

Podział na grupy. Wzorem lat ubiegłych seminarja dla aplikantów adwokackich były prowadzone w 3-ch grupach zosobna z dziedziny prawa karnego, cywilnego, handlowego i hipotecznego oraz administracyjnego.

Program. Zajęcia seminaryjne w grupie prawa karnego pod kierunkiem M. Ettingera odbywały się mniej więcej raz na tydzień i obejmowały prawo karne materjalne i formalne. Zajęcia odbywały się w formie dyskusji nad poszczególnemi zagadnieniami, przyczem część wieczorów poświęcona została części ogólnej projektu kodeksu karnego, opracowanego przez Komisję Kodyfikacyjną. W dyskusjach położony był szczególny nacisk na kwestje, związane z zadaniami i obowiązkami adwokata, jak imunitet adwokacki, tajemnica zawodowa i in.

W zakresie prawa cywilnego, handlowego i hipotecznego uwzględnione były działy następujące: prawo małżeńskie (wykłady H. Eberhardta i Z. Blenaua); wynagrodzenie szkód i strat ex delicto (wykłady L. Czeszera); prawo prywatne międzynarodowe i międzydzielnicowe (wykłady Z. Rymowicza); prawo handlowe (wykłady I. Baumberga); dekret o rejestrze

handlowym (wykłady konwersacyjne A. Chełmońskiego); zapobieganie upadłości i prawo akcyjne (wykłady H. Kona); prawo upadłościowe (wykłady S. Goldszteina i A. Jurkowskiego); prawo ubezpieczeniowe (wykłady C. Fabianiego i J. Tatarkiewicza); procedura cywilna (poszczególne zagadnienia: wykłady B. Bielawskiego; postępowanie egzekucyjne — wykłady T. Bojanowicza); nowa procedura w zestawieniu z obowiązująca obecnie ustawą postępowania cywilnego (wykłady S. Goldszteina).

Wykłady o ochronie prawno-karnej własności przemysłowej w Polsce prowadził H. Koral.

Z dziedzny prawa administracyjnego były omówione następujące zagadnienia: pojęcie administracji i prawa administracyjnego, przepisy o administracji w Konstytucji oraz inne źródła prawa administracyjnego; organizacja władz administracyjnych, politycznych i policyjnych; zasady ogólnego postępowania administracyjnego; postępowanie przymusowe w administracji; postępowanie administracyjno-karne; przepisy, dotyczące ograniczenia prawa własności (S. Urbanowicz); zasady sądownictwa administracyjnego, ze szczególnem uwzględnieniem postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym; przepisy, dotyczące stowarzyszeń i związków zawodowych, prawo koalicji oraz ustawodawstwo wyjątkowe; ustawodawstwo socjalne (J. Kliński); pojęcie swobodnego uznania władz administracyjnych; zasady i źródła ustawodawstwa samorządowego (A. Kroński); ustawodawstwo agrarne, przepisy o przenoszeniu prawa własności na majątki ziemskie, przepisy o komasacji i regulacji serwitutów, z uwzględnieniem przepisów o organizacji włościan, organizacja władz ziemskich i postępowanie, przepisy dotyczące instytucji kredytu rolnego, ustawodawstwo leśne (Z. Nagórski); ustawodawstwo podatkowo - skarbowe (Wł. Szatensztein). Pozatem w ramach seminarjum prawa administracyjnego dla ogółu członków Izby wygłosił cztery wykłady z zakresu prawa kartelowego i górniczego członek Izby, Alfred Kielski.

Seminarja na prowincji. Jak wynika z otrzymanych sprawozdań Delegatów, seminarja na prowincji nie były organizo-

wane ze względu na niewielką liczbę aplikantów. W Sosnowcu wygłosił odczyt z zakresu prawa administracyjnego członek Rady, S. Urbanowicz.

c. Obowiązki i uprawnienia aplikantów adwokackich.

Obowiązki i uprawnienia. Zasady, któremi kieruje się Rada Adwokacka w tym względzie, zostały podane do wiadomości patronów i aplikantów w komunikacie Nr. 89[1]).

Z ciekawszych orzeczeń Rady Adwokackiej, mających znaczenie dla ugruntowania ogólnych zasad etycznych śród młodszego pokolenia członków Izby zasługuje na zanotowanie orzeczenie następujące:

Jedna z firm w podaniu, wniosionem do Rady Adwokackiej oświadcza, że na zasadzie dwóch weksli należy się jej od aplikanta adwokackiego pewna kwota pieniędzy, której zapłacić nie chce, twierdząc, że są to weksle grzecznościowe. W konkluzji firma prosi Radę Adwokacką o interwencję, celem spowodowania zapłacenia przez aplikanta adwokackiego powyższej należności. W wyjaśnieniu, złożonem na żądanie Dziekana, aplikant adwokacki przytacza, że weksle, o których mowa w skardze, wystawił, jako grzecznościowe, na skutek prośby i na zlecene swego znajomego, który mu oświadczył, iż weksli potrzebuje do złożenia gwarancji i od którego otrzymał pismo, stwierdzające, iż weksle jego obowiązują, że je przeto sam wykupi i zwróci wystawcy. Okazało się jednak, że „znajomy" za weksle te, zaopatrzywszy je uprzednio w swój indos, zakupił drzewo w firmie skarżącej, lecz następnie weksli tych nie wykupił. W konkluzji swego wyjaśnienia aplikant adwokacki podnosi, iż abstrahując od strony prawnej, z punktu widzenia moralnego uważa się za

---

[1]) „Palestra" r. 1930 str. 45 — 46.; patrz również sprawozdanie za r. 1930/31 str. 84. Wedle art. 14 statutu tymcz. P. P. P. aplikacja adwokacka trwa dwa lata, przytem jak to wyjaśniła Naczelna Rada Adwokacka w orzeczeniu z dn. 9 października 1926 r. (patrz „Palestra" r. 1927 str. 66—67) przepis art. 14 statutu o dwuletniej aplikącji awokackiej należy uważać, jako przepis kategoryczny, niezależnie od tego, czy poprzedzająca aplikację adwokacką aplikacja sądowa trwała więcej niż dwa lata.

uprawnionego do odmowy zapłaty skarżącej firmie, skoro znając stan faktyczny sprawy i wiedząc, że z wystawionych weksli nie osiągnął on korzyści materjalnej, firma do niego właśne udaje się z pretensją.

Rada Adwokacka nie uznała za słuszne stanowiska aplikanta adwokackiego.

Już z punktu widzenia prawnego — mianowicie z art. 16 prawa wekslowego — powstaje wątpliwość, czy w danym wypadku, w związku z okolicznościami sprawy aplikant adwokacki, jako wystawca ma podstawę do zasłaniania się wobec skarżącej firmy, jako obecnego posiadacza weksli, zarzutami, opartemi na swych osobistych stosunkach z poprzednim posiadaczem tychże weksli, i czy raczej nie pozostaje mu jedynie regres do tego ostatniego; oczywiście rozstrzygnięcie tego pytania, wymagające bliższgo ustalenia okoliczności faktycznych, dotyczy dziedziny stosunków prywatno-prawnych i wykracza poza kompetencję Rady Adwokackiej. Jednak, gdyby nawet z punktu widzenia prawnego istniały podstawy do zasłaniania się takiemi zarzutami, to w każdym razie nie powinien uciekać się do takiego środka obrony aplikant adwokacki, który w charakterze wystawcy na prośbę swego znajomego podpisał weksel grzecznościowy; jako członek Izby Adwokackiej aplikant adwokacki dbać musi o powagę swego stanowiska i postępowaniem swem wzbudzać zaufanie, jakiem cieszyć się powinien, jako przyszły adwokat; niewątpliwie zaś powagę tę i zaufanie podrywałoby lekkomyślne wystawienie zobowiązań grzecznościowych na prośbę tej, czy innej osoby i kwestjonowanie ich następnie z tego tytułu wobec zainteresowanych osób trzecich. Wychodząc z tych założeń Rada Adwokacka w postępowaniu aplikanta adwokackiego nie dopatrzyła się w danej sprawie złej woli; stwierdziła natomiast z jego strony niedostateczne jeszcze zrozumienie obowiązków, jakie nie tylko w czynnościach zawodowych, ale i poza niemi ciążą na aplikancie adwokackim jako członku Izby Adwokackiej, odbywającym okres przygotowania do zawodu, poprzestając na wytknięciu aplikantowi adwokackiemu niewłaści-

wości postępowania w danej sprawie. (Decyzja z dn. 10 listopada 1931 r. prot. 26/551 § 26).

Zakaz samodzielnego przyjmowania spraw. Aplikantowi adwokackiemu nie wolno wogóle przyjmować spraw samodzielnie, ani umawiać się z klijentami o honorarjum, tembardziej aplikantowi adwokackiemu nie wolno dochodzić honorarjum za sprawy, wbrew powyższemu zakazowi przyjęte. (Decyzja z dn. 6 października 1931 r. 18/543 §12).

Zakaz używania blankietów z własnem nazwiskiem. Za niewłaściwe uznać należy używanie przez aplikanta adwokackiego, działającego w zastępstwie patrona, blankietów z własnem nazwiskiem; ilekroć bowiem z tych, czy innych powodów aplikant adwokacki podpisuje w imieniu swego patrona korespondencję, powinien czynić to w sposób, nie budzący wątpliwości, że działa w zastępstwie patrona, nie zaś we własnem imieniu, a w tym celu powinien w szczególności używać do takiej korespondencji nie własnych blankietów, lecz blankietów swego patrona. (Decyzja z dn. 6 października 1931 r. 18/543 § 43) [1]).

Udział aplikantów adwokackich w konsultacji prawnej, zorganizowanej przez Radę Adwokacką. Aplikanci adwokaccy obowiązani są brać udział w konsultacji prawnej, organizowanej przez Radę Adwokacką dla niezamożnej ludności. (Decyzja z dn. 6 października 1931 r. 18/543 § 48 i 49).

Projekt utworzenia biura zleceń i informacji. Zarząd Zrzeszenia Aplikantów Zawodów Prawniczych wystąpił z wnioskiem, aby Rada Adwokacka zezwoliła na założenie przy Zrzeszeniu instytucji pod nazwą: „Interwencja — Biuro zleceń i informacji prawnych dla adwokatów przy Zrzeszeniu Aplikantów Zawodów Prawniczych w Warszawie". Celem tej instytucji miało być załatwianie czynności pomocniczych w sprawach, jak: udzielanie wszelkiego rodzaju informacji o biegu spraw w sądach i urzędach, obejmowanie domicylu z art. 311 i 942 U. P. C., zawiadamianie adwokatów o wynikach rozpraw, względnie o treści zapadłych w sprawach orzeczeń, wywiady w rejestrze handlowym, kwerendy hipoteczne,

[1]) Patrz Sprawozdanie za r. 1927/28 str. 57.

załatwianie czynności u komorników, opłacanie powództw i środków odwoławczych, zapisywanie adwokatów na wokandzie i t. p.

Rada Adwokacka uznała powstanie takiego biura za niepożądane, wychodząc z założenia, że załatwianie niektórych czynności, wymienionych w memorjale inicjatorów, przez aplikantów nietylko dla swoich patronów, aczkolwiek wchodziłoby w zakres przygotowawczej pracy aplikanta do wszechstronnego zapoznania się z całokształtem praktyki adwokackiej, lecz dokonywanie tych czynności zawodowo, za wynagrodzenie pieniężne, pobierane nie tylko od adwokatów, lecz i od osób postronnych (np. zapisywanie na wokandzie, opłacanie powództw, apelacji i t. p.) uchybiałoby godności stanu; załatwianie innych czynności, wymienionych w memorjale, jak np. wywiady co do treści rejestru handlowego, kwerendy hipoteczne, wchodziłoby w zakres niedopuszczalnej praktyki adwokackiej. Nadto decyzja Rady Adwokackiej podnosi, że adwokatura prowincjonalna, z natury rzeczy najbardziej zainteresowana w pomocy takiego biura, w większości swej wypowiedziała się w sensie zbędności tworzenia wymienionej wyżej instytucji. (Decyzja z dn. 17 listopada 1931 r. prot. 26/551 § 24).

B. EGZAMINY.

Wyniki egzaminów aplikantów adwok.

Data sesji	Przystąpiło do egzaminów	Wycofało się w czasie egzaminów	Wyniki egzaminów: dodatnie: dobre	Wyniki egzaminów: dodatnie: dostat.	Wyniki egzaminów: Ogółem zdało	Wyniki egzaminów: ujemn.: Nie zdało
Luty/marzec 1931	58	—	6	34	40	18
Czerwiec/lipiec .	86	3	3	58	61	22
Listopad . . .	79	1	8	49	57	21
Razem . .	223	4	17	141	158	61
Luty/marzec 1932	66	1	—	46	46	19

Oprócz aplikantów adwokackich, których dotyczą powyższe dane, do egzaminów przystąpili i inni kandydaci (członkowie Izb Adwokackich, nie podległych stat. tymcz. Palestry), a mianowicie:

Sesja	Liczba kandydat.	Wynik
Luty/marzec 1931 .	1	nie zdał
Czerwiec/lipiec . .	2	1 wycof. się i 1 nie zdał
Listopad . . .	—	—

7. Pomoc prawna dla ubogiej ludności.

Działalność Rady Adwokackiej w powyższym zakresie obejmuje sprawy: obron z urzędu i bezpłatnych konsultacji adwokackich dla niezamożnej ludności.

A. OBRONA Z URZĘDU.

Dane cyfrowe. W kresie sprawozdawczym Dziekan — na prośby osób, korzystających z prawa ubogich, — wyznaczył obrońców z urzędu do spraw cywilnych w Sądach: Okręgowym i Apelacyjnym w Warszawie w 490 wypadkach.

Delegaci Rady — na polecenie Dziekana lub skierowane wprost do nich prośby interesowanych — wyznaczyli obrońców z urzędu do spraw cywilnych w Sądach Okręgowych na prowincji w ilości następującej:

Delegat w Białej Podlaskiej	5
„ „ Białymstoku	18
„ „ Częstochowie	16
„ „ Kaliszu	101
„ „ Łodzi	159
„ „ Łomży	41
„ „ Mławie (około)	60
„ „ Piotrkowie	51
„ „ Płocku	52
„ „ Siedlcach	37
„ „ Sosnowcu	269
„ „ Suwałkach[1])	—
„ „ Włocławku	49
Razem około	858

[1]) Obrońcy byli wyznaczeni przez prezesa Sądu Okręgowego.

Obrońców z urzędu do spraw administracyjnych w Najwyższym Trybunale Administracyjnym Dziekan wyznaczył — na skutek odpowiednich pism tegoż Trybunału— w 238 sprawach.

Co do spraw karnych[1]) można tu podać jedynie cyfry, dotyczące załatwianych za pośrednictwem Rady Adwokackiej spraw zastępstw adwokatów, bezpośrednio przez sądy wyznaczanych obrońcami z urzędu w sprawach karnych; zastępców takich Dziekan wyznaczył w 231 wypadkach; ponieważ idzie tu tylko o zastępstwa w sądach warszawskich i ponieważ wielu adwokatów osobiście spełnia włożony na nich przez sąd obowiązek, przytoczona wyżej liczba daje pojęcie o ogólnej ilości spraw karnych, w których adwokaci z urzędu wnoszą obronę.

Statystyka porównawcza.

Okres sprawozdawczy	Wyznaczono:			
	Do spraw cywilnych		Do spraw administracyjnych przez Dziekana	Zastępców do obron karnych przez Dziekana
	przez Dziekana	przez Delegatów Rady		
1925/6	416	brak danych	25	503
1926/7	397	"	67	732
1927/8	394	"	116	740
1928/9	416	"	84	480
1929/30	434	"	64	468
1930/1	450	734 (cyfry niepełne)	96	385
1931/2	490	858 (cyfry niepełne)	238	231

Spadek liczby zastępstw w obronach karnych z urzędu tłomaczy się w dużym stopniu wzmożeniem się liczby wypadków, w których wyznaczeni adwokaci osobiście wnoszą obronę.

Pozostaje to, niewątpliwie w związku z sytuacją finansową, gdyż zastępstwo jest płatne[2]).

---

[1]) O zakresie obowiązków obrońcy z urzędu w sprawach karnych patrz komunikat Rady Adwokackiej w Warszawie Nr. 116 („Palestra" r. 1931 str. 419 — 420).

[2]) Od r. 1925 opłata wynosi 40 zł. z czego 35 zł. dla zastępcy, 45 zł. na fundusz rezerwowy.

B. KONSULTACJE.

W zakresie kierowania przez Radę Adwokacką sprawami konsultacji adwokackiej dla ubogiej ludności, istniejącej w gmachu Sądu Okręgowego w Warszawie, nie zaszły żadne zmiany szczególne, któreby wymagały omówienia.

Działalność konsultacji w okresie sprawczdawczym przedstawia się, jak następuje:

Dyżurów (trzy, a latem jeden w tygodniu), konsultacja odbyła ogółem 130, przy zgłaszaniu się o porady w czasie dyżuru przeciętnie po 33 osoby; najmniejsza lczba porad, udzielonych podczas dyżuru, wynosiła 19 (jeden wypadek), największa — 39; porad udzielono ogółem 4232; przeważały sprawy mieszkaniowe (około 30%) i o należności z tytułu najmu pracy (około 20%), następnie szły sprawy karne (około 10%), o alimenty (około 7%) i inne.

Porównanie z ostatnich 7 lat:

Okres sprawozdawczy	Ilość udzielonych porad
1925/6	4014
1926/7	3791
1927/8	3285
1928/9	3233
1929/30	3698
1930/1	4080
1931/2	4232

Na prowincji. Konsultacje Prawne — pod kierownictwem Delegatów Rady — funkcjonowały w następujących miastach:

Białystok: Udzielono 85 porad, częściowo za opłatą 1—3 zł., przeznaczoną na zakup książek do bibljoteki; konsultacje odbywały się w gmachu Sądu Okręgowego.

Kalisz: Udzielono 24 porady.

Łódź: Udzielono 504 porady [1]).

Piotrków: Udzielono 511 porad.

[1]) Z uwagi na liczebny wzrost adwokatury uznano za możliwe zwolnić kolegów, liczących ponad lat 50.

P ł o c k: Zgłoszeń było niewiele.

S i e d l c e: Udzielono porad zaledwie w kilkunastu wypadkach.

S o s n o w i e c: Udzielono 431 porad.

Delegaci z Augustowa, Białej Podlaskiej, Częstochowy, Łomży i Mławy wyjaśnili, że zamiast specjalnie zorganizowanych dyżurów w Sądzie, adwokaci miejscowi we własnych kancelarjach chętnie udzielają bezpłatnych porad zgłaszającym się osobom niezamożnym.

Podobnież, jak w ubiegłym roku sprawozdawczym, wszyscy delegaci podnoszą wpływ pokątnego doradztwa i t. zw., korzystających z usług „naganiaczów" — „biur pisania próśb", na zmniejszenie się liczby osób, zwracających się o porady do konsultacji adwokackiej.

8. Bibljoteka.

Kierownictwo. Nadzór nad bibljoteką Izby z ramienia Rady Adwokackiej pełnił członek Rady — Bibljotekarz Adam Chełmoński; bezpośredni zarząd sprawował aplikant sądowy Jerzy Korytkowski.

Podobnież, jak w latach poprzednich bibljoteka była otwarta codziennie od 10-ej do 14-ej min. 30; w soboty do 13-ej min. 30; podczas ferji letnich — w lipcu i sierpniu — dwa razy w tygodniu.

Zasoby. Zasoby bibljoteczne przedstawiają się w sposób następujący:

D z i a ł	I l o ś ć t o m ó w	
	na 1.III.1931	na 1.III.1932
1. Bibljoteka zasadnicza	3364	3646
2. Bibljoteka czasopism	1791	1842
3. Bibljoteki podręczne w Sądach: Najwyższym, Apelacyjnym i Okręgowym . . .	113	121

Na przyrost zasobów złożyły się zakupy i dary.

Zakupy. W okresie sprawozdawczym zakupiono około 100 tomów, w pierwszym rzędzie starając się uwzględnić polskie nowości prawnicze. Zakup dzieł zagranicznych, ze względu na szczupłe środki budżetowe, jakiemi rozporządza bibljoteka, był z konieczności ograniczony, pod koniec jednak okresu sprawozdawczego, zamówiono kilkadziesiąt tomów podstawowych dzieł prawniczych autorów francuskich i niemieckich, ze względu jednak na niedostarczenie dotychczas tych dzieł do bibljoteki, sprawozdanie niniejsze nie zawiera ich wyszczególnienia. W dalszym ciągu zakupiono ukazujące się tomy dzieł Planiol'a i Ripert'a oraz Lyon-Caën'a, jak również rozpoczęto prenumeratę encyklopedji prawa prywatnego i karnego.

Dary. W okresie sprawozdawczym bibljoteka otrzymała od rodziny b. p. obrońcy sądowego, Jakóba Pragera, księgozbiór składający się z szeregu cennych dzieł, oraz 7 tomów dzieł prawniczych od adwokata Aleksandra Czerskiego.

Własne swe prace ofiarowali następujący członkowie Izby: Ludwik Domański („O prawie własności nieruchomości hipotekowanych"), Henryk Ekstein („Kilka uwag o rygorze de non alienando" i „Klauzula egzekucyjna a przedawnienie"), Emanuel Iserzon („Postępowanie administracyjne"), Jakób Grynsztejn i Ignacy Kerner („Przepisy o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich"), Henryk Karnecki („L'idée constitutionelle en Pologne d'avant le partage et en Pologne ressuscitée"), Lipkin („Zbiór ćwiczeń z prawa karnego"), Jan Jakób Litauer (Dodatek do wydawnictwa „Prawo cywilne, obowiązujące na obszarze b. Kongresowego Królestwa Polskiego", „Dowód ze świadków w kodeksie postępowania cywilnego" i „Rygor natychmiastowej wykonalności wyroków w kodeksie postępowania cywilnego"), Aleksander Natanson („Upadłość"), Stefan Rozenband („Wolność słowa we Francji wobec prawa"), Szymon Runstein („O nowoczesnych tendencjach prawa konstytucyjnego") oraz Józef Staryszak („Prawo nadzoru nad administracją samorządową w Polsce").

Z poza członków Izby własne prace ofiarowali pp. Rafał

Lemkin („Terrorisme") oraz K. Nikołajew („Położenie kościoła Prawosławnego w Polsce" i „Zjednoczenie Unitów z kościołem Prawosławnym w 1830 roku i konkordat Rzymu z Rosją w 1847 roku" — obydwie prace w języku rosyjskim).

Wszystkim ofiarodawcom Rada Adwokacka wyraża niniejszem podziękowanie i raz jeszcze pod adresem autorów-adwokatów wyraża prośbę, by stale po jednym egzemplarzu swych prac nadsyłali do bilbljoteki Izby.

Najpoważniejszą luką w zbiorach bibljoteki jest brak najnowszego (z 1914 r.) wydania Zwodu Praw Cesarstwa Rosyjskiego, bibljoteka posiada go bowiem tylko w wydaniu Niurenberga z 1910 roku. Prócz tego dotkliwie daje się odczuwać brak komentarzy do prawa cywilnego Dalloz'a i Sirey'a w najnowszych wydaniach (Codes annotés), jest jednak nadzieja, iż braki te w następnym okresie sprawozdawczym zostaną usunięte.

Poczynając od marca r. b. bibljoteka będzie co miesiąc ogłaszała w „Palestrze" spis nabywanych książek.

Czasopisma. Ogólna ilość czasopism, prenumerowanych w okresie sprawozdawczym wynosiła 32; w tem polskich 26, zagranicznych 6. Prócz dawniejszych, zaprenumerowano: „Recueil général des lois et arrêts" Sirey'a oraz „Przegląd notarjalny". Prócz tego Bibljoteka wzorem lat poprzednich zakupiła „Rocznik Prawniczy Wileński", „Themis Polską", „Czasopismo prawnicze".

Bezpłanie bibljoteka otrzymywała: „Palestrę", „Czasopismo Adwokatów Polskich" z dodatkiem „Dział Województw Zachodnich" oraz „Notarjat-hipotekę".

Czytelnictwo. Miarą zainteresowania się członków Izby swą bibljoteką jest stały wzrost liczby wypożyczanych książek, co przedstawia niniejsze zestawienie:

w roku	1928/29	wypożyczono	książek	335
„ „	1929/30	„	„	634
„ „	1930/31	„	„	697
„ „	1931/32	„	„	765

Czytelnictwo na miejscu wyrażało się przeciętną cyfrą dzienną 6,1 wobec cyfry 5,7 w okresie poprzednim.

Zestawienie wydatków.

1. Zakup książek:		
polskich	1015,85	1385,30
zagranicznych	369,45	
2. Prenumerata czasopism:		
polskich	566,60	
zagranicznych	320,30	886,90
3. Oprawa książek i roczników czasopism		382,40
4. Różne wydatki (utrzymanie lokalu, portorja, materjały i t. p.)		597,90
Razem		3252,50

9. Zarząd funduszami i mieniem Izby.

A. WYKONANIE BUDŻETU.

Ogólny wynik. Podając poniżej sprawozdanie rachunkowe Izby za okres sprawozdawczy, należy zaznaczyć, że przy wykonaniu budżetu Rada Adwokacka kierowała się względami oszczędnościowemi, aby wydatki, pomimo zwiększenia ilości członków Izby [1]), mieściły się w granicach preliminarza. Dzięki wydanym w tym względzie zarządzeniom oszczędnościowym, rok sprawozdawczy został zamknięty nie tylko bez przekroczenia preliminarza, lecz z nadwyżką wpływów nad wydatkami, wyrażającą się cyfrą 8.480 zł. 81 gr.

Poszczególne pozycje. Niektóre pozycje wydatków wskazują wzrost, wymagający wyjaśnień, a więc: wynagrodzenie personelu — 3867 zł., ubezpieczenia społeczne — 6361,33 zł. i Naczelnej Rady Adwokackiej — 2000 zł. Pierwsza z tych pozycji tłomaczy się tem, że w budżecie preliminowano tylko 12 pensji (w latach poprzednich — 14), wypłacono zaś $12^1/_2$, a to dlatego, że wobec stale zwiększającej się pracy biura Rady, przy jednoczesnem zmniejszeniu personelu (usunięty został kontroler księgowości) personel musiał pracować daleko in-

[1]) Patrz Sprawozdanie str. 60.

tensywnej. Druga pozycja nie była wogóle przewidywana, albowiem Rada Adwokacka stała na stanowisku, iż personel biura nie ulega ubezpieczeniu w Kasie Chorych. Interwencja u władz właściwych w celu uchylenia żądania Kasy Chorych ewentualnie zbonifikowania żądanej przez Kasę Chorych kwoty, jednak tylko w części została uwieńczona powodzeniem, mianowicie, uzyskano tylko całkowite zbonifikowanie kar i około $^2/_5$, t. j. 3534 zł. 12 gr. zaległej kwoty składek z ogólnej sumy 8835 zł. 46 gr. Wykonanie trzeciej z wymienionych pozycji jest niezależne od Rady Adwokackiej, która bierze udział w budżecie Rady Naczelnej asygnując potrzebne sumy w wysokości, stosownie do uznania Naczelnej Rady [1]).

Księgowość i biurowość. Wydajność pracy personelu biurowego powiększyła się dzięki reformie księgowości wprowadzonej już poprzednio, a mianowicie przez zaprowadzenie wielorubrykowego dziennika kasowego systemu francuskiego oraz dziennika systemu amerykańskiego. W okresie sprawozdawczym wprowadzona została kartoteka systemu „Inodeks" w celu uproszczenia prowadzenia kont poszczególnych członków Izby. Nadto, zastosowano daleko idące oszczędności w materjałach piśmiennych, portorjach i kosztach manipulacyjnych.

B. FUNDUSZ ZAPOMÓG POŚMIERTNYCH.

Skład i działalność Komisji zapomóg pośmiertnych. W wykonaniu uchwały Walnego Zgromadzenia Izby z dn: 28 marca 1931 r., na którym zotał uchwalony nowy Statut zapomóg pośmiertnych, Rada Adwokacka na posiedzeniu w dn. 31 marca 1931 r. powołała Komisję Zapomóg Pośmiertnych w składzie: członka Rady — Skarbnika, jako przewodniczącego, i członków Izby: Mieczysława Ettingera, Kazimierza Gronkiewicza, Czesława Mateckiego i Jana Tatarkiewicza. Komisja uchwaliła regulamin wewnętrzny, zatwierdzony przez Radę Adwokacką, poczem przystąpiła do zaliczenia członków Izby do właściwych grup stosownie do § 7 statutu zapomóg pośmiertnych,

---

[1]) art. 36 Statutu tymczasowego.

o czem członkowie Izby zostali indywidualnie powiadomieni. Od odrzeczeń Komisji w tej mierze wniesiono zaledwie 7 odwołań do Rady Adwokackiej. Pozatem Komisja zapomóg pośmiertnych ustaliła tryb inkasa składek pośmiertnych, polegający na tem, że sześciu inkasentów otrzymuje od buchaltera Rady Adwokackiej wykaz płatników, których mają odwiedzić; płatnik, nie uiszczający odrazu należności, winien podać inkasentowi datę ponownego zgłoszenia się, która wciągana jest do specjalnej kontroli, prowadzonej przez księgowego, którego obowiązkiem jest baczenie, ażeby we wskazanej dacie płatnik był ponownie odwiedzony przez inkasenta.

Komisja zapomóg pośmiertnych decyduje w sprawach objętym Statutem zapomóg pośmiertnych oraz w sprawach udzielania członkom Izby pożyczek i przyznawania ulg w zapłacie zaległych składek adwokackich, przekazanych jej przez Radę Adwokacką.

W roku sprawozdawczym było 22 wypadków[1]) śmierci członków Izby (w roku ubiegłym 16). Zapomóg inwalidzkich, przy jednoczesnem wykreśleniu z listy adwokatów, przyznano w 6 wypadkach.

Zwiększenie się liczby wypadków śmierci, w związku z pogłębiającym się kryzysem ekonomicznym, wpłynęło, że zaległości, z tytułu składek pośmiertnych od maja 1931 roku wynoszą 457.255 zł. 50 gr. Należy z całym naciskiem podkreślić szczupłość personelu Rady Adwokackiej, który nie jest w możności, obok normalnych prac biurowych i inkasa składek adwokackich, prowadzić należycie inkasa składek pośmiertnych od 1392 członków zamieszkałych w Warszawie i na prowincji. Dla, należytego wypełnienia tego zadania biuro Rady winno posiadać specjalny personel, którego jednak Rada w granicach obecnego budżetu angażować nie jest w możności. W każdym razie wydatek na ten cel musiałby obciążyć fundusz zapomóg pośmiertnych.

Z uwagi na nieregularne płacenie przez członków Izby składek pośmiertnych, Komisja nie była w możności przestrze-

---

[1]) Ś. p. Dziekan Sokołowski zmarł już po zamknięciu roku sprawozdawczego i po oddaniu sprawozdania do druku.

gać należycie, aby zapomogi pośmiertne były wypłacane ściśle w terminie przez statut oznaczonym, starała się jednak, w miarę posiadanych funduszów, wypłacać możliwie jaknajwięcej.

Wdrożenie postępowania dyscyplinarnego. W stosunku do zalegających płatników Rada Adwokacka uchwaliła wdrożenie postępowania dyscyplinarnego w 75 wypadkach, w których zapadło 67 wyroków skazujących. Przy pociąganiu do odpowiedzialności Rada Adwokacka miała na uwadze nie tyle wysokość kwoty zaległych składek, ile przedewszyskiem — okoliczności, wywołujące przypuszczenie lekceważenia przez członka Izby swych obowiązków.

Wreszcie Rada w przypadkach oczywistego zaniedbania obowiązków płacenia wystąpiła sądownie o zaległe składki w 68 wypadkach. Zapadłe wyroki zostały skierowane do komorników, jdnak, narazie, tylko z żądaniem doręczenia nakazów wykonawczych.

C. KOMISJA WINDYKACYJNA.

W styczniu 1931 r. Rada powołała do życia Komisję Windykacyjną, której zadaniem było ściągnięcie zaległych składek adwokackich i pośmiertnych. Komisja ta, składająca się pierwotnie z 3 członków pod przewodnictwem Skarbnika Rady, powiększona została do 6 członków, w składzie członków Izby: Władysława Chylińskiego, Eugenjusza Ernsta, Adolfa Jagowda, Bolesława Machnickiego, Bolesława Rosensztadta i Stanisława Starneckiego.

Organizacja inkasa przez tę Komisję polegała na tem, że m. Warszawa podzielone zostało na 6 okręgów i zadanie każdego z członków Komisji polegało na osobistej interwencji u zalegających w opłaceniu składek członków Izby, nadzorze nad działalnością inkasenta, przydzielonego każdemu członkowi komisji.

Zakres działania. Zaległości, których inkaso polecone było Komisji, dotyczyły należności na dz. 1 maja 1931 r. Zaległości te wynosiły w Warszawie — 212586 zł., obecnie

— 125164 zł.; na prowincji wynosiły — 133678 zł., obecnie — 87563 zł. Mniejsze wpływy zaległości z prowincji tłómaczyć należy tem, że członkowie Komisji nie mogli tam osobiście interwenjować.

Zorganizowanie inkasa na prowincji. W celu zorganizowania inkasa na prowincji członkowie Komisji odwiedzili ośrodki prowincjonalne, omawiając z miejscową adwokaturą sposób ściągania zaległości. Na zasadzie zebranych danych wypracowano wnioski co do sposobu inkasa dla Łodzi, Zagłębia, Włocławka z okolicami i Białegostoku. Wnioski Komisji Windykacyjnej zostały zatwierdzone przez Radę Adwokacką. Wyniki jednak działania Komisji Windykacyjnych na prowincji będzie można ocenić po pewnym czasie.

Ponieważ zaległości z tytułu składek adwokackich i pośmiertnych wynoszą na chwilę obecną 738188, 35 zł., Izba zaś liczy 1392 członków, przeto średnio na jednego członka przypada 530 zł.

D. SKŁADKI ADWOKACKIE.

Wysokość składki adwokackiej Rada Adwokacka preliminuje na rok bieżący w kwocie 100 zł., a więc niższej, niż w roku sprawozdawczym o 20 zł., z zastrzeżeniem prawa podniesienia składki do 110 zł. Rada widzi możność zmniejszenia tej składki z uwagi na dokonane i projektowane w dalszym ciągu oszczędności, pomimo zwiększania się liczby członków Izby.

Z tytułu składek preliminowany wpływ wynosił 153600 zł., wpłynęło zaś 125677 zł. 10 gr. za okres sprawozdawczy, tudzież 28382 zł. 90 gr. — za okres z lat poprzednich.

Komisja Zapomóg pośmiertnych w wykonaniu przelanych na nią przez Radę Adwokacką uprawnień, uwzględniała w miarę możności jaknajszerzej wnioski członków Izby w zakresie udzielania ulg w płaceniu składek.

E. POŻYCZKI.

Wzorem lat ubiegłych Rada udzielała potrzebującym członkom Izby pożyczek, jednak w braku na ten cel dosta-

tecznych funduszów, naogół w niższych sumach i w mniejszym zakresie, niż w latach poprzednich. Ogólna suma pożyczek, udzielonych w roku ubiegłym, wyniosła 75941 zł. 75 gr. (w tem 37519 zł. 35 gr. w papierach wartościowych); w roku sprawozdawczym pożyczki wyniosły sumę 38450 zł. Na spłatę pożyczek wpłynęło w okresie ubiegłym 35899 zł. 47 gr., w okresie sprawozdawczym — 5730 zł. Saldo na rok ubiegły wynosiło 1123999 zł. 84 gr.; na rok sprawozdawczy wynosi 109220 zł. 87 gr.

Należy zaznaczyć, że niektórzy członkowie Izby pozostają dłużni z tytułu zaciągniętych pożyczek jeszcze w 1925/26 r.

Pożyczki były udzielane tylko w wypadkach wyjątkowych, przyczem — z reguły pobierane były odsetki w wysokości 10 od sta w stosunku rocznym[1]). W przypadkach pożyczek bezprocentowych, udzielanych w latach ubiegłych, po terminach płatności wzywano dłużników do uregulowania należności, uprzedzając, że od pożyczek będą liczone odsetki.

Z uwagi, że niektórzy członkowie Izby ustosunkowali się negatywnie do obowiązku zwrotu zaciągniętych pożyczek, Rada Adwokacka w wypadku prolongowania dawnych pożyczek bądź przy wydawaniu nowych brała weksle teminowe, opiewające na złote w złotych i domicylowane w lokalu Rady. W razie niewykupienia, weksle oddawane były z reguły do protestu. Sposób ten dał pozytywne wyniki.

Wdrożenie postępowania sądowego. Przeciwko niektórym członkom Izby — dłużnikom Rada Adwokacka zmuszona była wystąpić sądownie; nadmienić należy, że egzekucja ograniczyła się narazie do doręczenia nakazu egzekucyjnego.

F. ZAPOMOGI.

Zapomogi stałe i jednorazowe. Wzorem lat ubiegłych, Rada Adwokacka udzielała zapomóg stałych i jednorazowych ubogim rodzinom zmarłych członków Izby. Osób, korzystają-

[1]) Patrz uchwałę Rady Adwokackiej z dn. 16 grudnia 1930 roku prot. N. 29/513 § 28.

cych ze stałych zapomóg miesięcznych było 12, miesięczna kwota wypłat wyniosła 600 zł., przyczem wysokość zapomogi wynosiła od 30 do 60 zł. w stosunku miesięcznym. Jednorazowych zapomóg udzielono 4 osobom w łącznej sumie 610 zł.

Pozatem Rada udzieliła w okresie sprawozdawczym subwencji: adwokaturze w Łodzi w sumie 500 zł., adwokaturze w Białymstoku — 3000 zł., T-wu prawniczemu — 1000 zł. i Kołu Stud. Prawn. Uniw. Warsz. — 1000 zł.

III. SPRAWOZDANIE RACHUNKOWE.

INWENTARZ IZBY ADWOKACKIEJ

sporządzony w dniu 29 lutego 1932 r.

	Zł.	Zł.
Wartości pieniężne		
1. Gotówka w kasie biura Rady Adwokackiej	18.162,83	
2. PKO — saldo na r-ku czekowym . . .	22.534,96	
3. Bank Handlowy — saldo na r-ku czekow.	130.982,35	171.680,14
Papiery wartościowe		
(pg. kursów w dniu 29.2.1932 r.)		
25 szt. akcyj Banku Polskiego	2.125,00	
4% Pożyczka Inwest. wart. nom. Zł. 17.500	15.706,25	
4½% Listy Zast. m. W-wy „ „ „ 6.700	3.350,00	
4½% Listy Zast. Ziemskie „ „ „ 440	176,00	
5% Listy Zast. m. W-wy „ „ „ 3.200	1.648,00	
8% Listy Zast. Banku Roln. „ „ 35.260	33.144,40	
4% Prem. Poż. Dol. szt. 274 à Dol. 5 . . .	13.289,00	
6% Pożyczka Dolarowa wart. nom. Dol. 400	2.136,00	
7% Listy Zast. Ziemskie „ „ Dol. 6.000	26.640,00	
10% Pożyczka Kolejowa „ „ Frs. 670	1.198,50	99.413,15
Dłużnicy		
Członkowie Izby za udzielone pożyczki p/g wykazu		
gotówką	109.349,92	
papierami wartościowymi	31.519,36	146.869,28
Należności z tytułu zaległych składek p/g wykazu		
1. Fundusz Ogólny:		
Zaległe składki adwokackie	47.962,90	
„ tyt. zwrotu kosztów post. dysc. . . .	9.293,45	
Za legitymacje członkowskie	35,00	
Za składki bibljoteczne	150.00	57.441,35
2. Fundusz Zapomóg Pośmiertnych:		
Zaległe składki pośmiertne		587.617,00
Do przeniesienia . . .		1.063.020,92

	Zł.	Zł.
Z przeniesienia . . .		1.063.020,92
3. **Jednorazowy Wpis Fund. Zap. Pośmiertn.**		
Zaległe wpłaty wpisu		92.980,00
4. **Fundusz Zapomóg Ogólnych.**		
Zaległe jednorazowe składki		150,00
Ruchomości		
P/g wykazu	47.805,27	
10% amortyzacji od sumy 50.903,37	5.090,34	42.714,93
R-k Urządzenia nowego lokalu		9.654,00
„ **Mieszany urządzenia** „		14.824,40
„ **Koła Prawników Polskich**		3.792,45
Sumy Przechodnie		12.701,34
		1.239.838,04
Należne do R-ków i Funduszów:		
1. Fundusz Ogólny		32.833,83
2. „ Zapomóg Pośmiertnych		241.780,03
3. „ Rezerwowy Zapomóg Pośmiertn.		404.307.78
4. „ Zapomóg Ogólnych		177.132,39
5. „ Asek. w spr. zast. kar. w Sąd. Cyw.		5.970,50
6. „ „ „ „ „ Wojs.		245,00
7. „ Budowy Domu Prawn. Polskiego		150.00
8. R-k Funduszów Żelaznych		8,394,08
9. „ Pożyczki Udziałowej		13.000,00
10. „ Amortyzacji Pożyczki Udziałowej .		765,00
Majątek Izby		9,052,08
R-k Należnych Zapomóg Pośmiertnych:		
Należne zapom. pośm. rodz. po zmarł. adwokat.		
1. Kowalewskim Bronisłąwie	16.497,00	
2. Buchnerze Henryku	9.504,60	
3. Korelskim Alfredzie	6.355,00	
4. Wernerze Tadeuszu	3.415.00	
5. Ciechańskim Franciszku	6.265,75	
6. Kuczyńskim Józefie	8,000.00	
7. Stambułce Mieczysławie	11.780,00	
8. Przeworskim Janie Jakubie	10.000,00	
9. Żelazowskim Antonim	17.619,00	
Do przeniesienia . . .	89.436,35	893.630,69

	Zł.	Zł.
Z przeniesienia . . .	89.436,35	893.630,69
10. Poznańskim Maksymiljanie	16.936,00	
11. Trzepiórze Stefanie	20.000,00	
12. Babiańskim Aleksandrze	15.260,00	
13. Krausharze Aleksandrze	14.000,00	
14. Jakubowiczu Ignacym	18.000,00	
15. Sztykgoldzie Izaaku	20.000,00	
16. Szkopie Bernardzie	15.255,00	
17. Maliniaku Bernardzie	17.000,00	
18. Kańskim Włodzimierzu	16.780,00	
19. Neumarku Jakóbie	15.675,00	
20. Konie Mikołaju	17.560,00	
21. Suligowskim Adolfie	20.000,00	295.902,35
Należne zapomogi pośm. wykreślonym wskutek niezdolności do pracy zawodowej (ustęp drugi § 1 Statutu Zapomóg Pośmiertnych):		
1. Kaliskiemu Juljanowi	6.000,00	
2. Bauerercowi Feliksowi	10.000,00	
3. Skurzyńskiemu Janowi	2.005,00	
4. Kokoszko Zygmuntowi	8.300,00	
5. Katelbachowi Tadeuszowi	10.000,00	
6. Czaplickiemu Bolesławowi	14.000,00	50.305,00
		1,239,838,04

ZESTAWIENIE RACHUNKOWE WPŁYWÓW I WYDATKÓW

za rok 1931/32

Fundusz Ogólny

Wydatki Budżetowe

	Zł.	Zł.
Bibljoteka	3.200,00	
Naczelna Rada Adwokacka	14.000,00	
Subsydjum dla Adwokatury w Łodzi	5.955,00	
" " " w Białymstoku	2.260,00	
" " Koła Studentów Prawników	1.000,00	
" " Stowarzyszenia Prawniczego	1.000,00	
Wynajęcie sali na Walne i Nadzw. Zgrom.	500,00	
Różne ofiary	175,00	
10% ze składek adw. przen. na Fund. Zap. Og.	15.406,00	
Komorne	11.201,00	
Opał	615,25	
Światło	1.770,46	
Telefony	7.444,49	
Podatek od lokalu	718,20	
Materjały piśmienne i druki	3.951,55	
Portorja	2.943,63	
Ogłoszenia i prenumerata pism	4.135,00	
Prowizja od inkasa	3.500,00	
Koszty manipulac. w inst. kredyt.	335.44	
Świadczenia socjalne za personel	11.361,33	
Wynagrodzenie personelu	66.267,00	
Druk sprawozdania i listy adwokatów	4.000,00	
Różne wydatki	7.181,05	168.920,40
Nadwyżka wpływów		8.480,81
		177.401,21

Wpływy Budżetowe

	Zł.	Zł.
Składki adwokackie zaległe	28.382,90	
" " bieżące	125.677,10	154.060,00
Koszty postęp. dysc. zaległe	1.114,75	
" " " bieżące	947,35	2.062,10
Wpisowe petentów		12.505,00
Za legitymacje członkowskie		1.185,00
Za nieobecność na Walnem Zgromadzeniu		100,00
Za odpisy dokumentów		38,00
Za listy adwokatów		36,00
Za różne		1.990,11
Jednorazowe składki bibljoteczne		5.425,00
		177.401,21

W-n Fundusz Zapomóg Pośmiertnych Ma

	Zł.	Zł.
Wypłacone zapomogi pośmiertne rodzinom po zmarłych adwokatach:		
1. Babiańskim Aleksandrze	4.740,00	
2. Bardachu Maurycym.	16.006,00	
3. Buchnerze Henryku	10.495,40	
4. Ciechańskim Franciszku	13.734,25	
5. Chądzyńskim Mieczysławie	16.690,00	
6. Chorzewskim Zygmuncie	20.000,00	
7. Czajkowskim Edwardzie	21.690,00	
8. Dobrzyńskim Wacławie.	16.672,00	
9. Jakubowiczu Ignacym	2.000,00	
10. Jurkowskim Stanisławie	16.445,80	
11. Kańskim Włodzimierzu.	3.220,00	
12. Konie Mikołaju	2.440,00	
13. Korelskim Alfredzie	13.645,00	
14. Korenfeldzie Mikołaju	6.955,75	
15. Koszutskim Stanisławie.	4.267,26	
16. Krausharze Aleksandrze	6.000,00	
17. Kuczyńskim Józefie	12.000,00	
18. Maliniaku Bernardzie	3.000,00	
19. Neumarku Jakubie	4.325,00	
20. Pilitowskim Józefie	1.870,00	
21. Poznańskim Maksymiljanie	3.064,00	
22. Przeworskim Janie	10.000,00	
23. Stambułce Mieczysławie	8.220,00	
24. Szkopie Bernardzie	4.745,00	
25. Urbanowskim Janie	16.690,00	
26. Wernerze Tadeuszu	16.585,00	
27. Żelazowskim Antonim	2.381,00	257.881,46
Wypłacone zapomogi pośmiertne adwokatom wykreślonym wskutek niezdolności do pracy zawodowej:		
1. Bauerercowi Feliksowi	10.000,00	
2. Czaplickiemu Bolesławowi	6.000,00	
3. Kaliskiemu Juljanowi	14.000,00	
4. Katelbachowi Tadeuszowi.	10.000,00	
5. Kokoszko Zygmuntowi	11.700,00	
6. Skurzyńskiemu Janowi.	17.995,00	69.695,00
Przeniesiono na Fund. Rezer. Zapom. Pośm.:		
a) niewypłacone zapom. pośm. po zmarł. adw.		
1) Korenfeldzie Mikołaju	11.136,50	
2) Pilitowskim Józefie	19.820,00	
b) 10% wpływ. na składkę wg. nowego Statutu	17.166,45	48.122,95
Pozostałość gotówkowa		2.467,69
		378.167,10

	Zł.	Zł.
Wpłynęło w okresie sprawozdawczym:		
Składek zaległych	189.831,00	
Składek bieżących	188.336,10	378.167,10
		378.167,10

W-n Fundusz Zapo

	Zł.	Zł.
Udzielono pożyczek członkom Izby w okresie sprawozdawczym		38.150,00
Wypłacono zapomóg stałych	6.850,00	
Wypłacono zapomóg jednorazowych . . .	610,00	7.460,00
Nadwyżka wpływów za okres sprawozdaw.		27.011,38
		72.621,38

W-n Fundusz Asekuracyjny w sprawach

	Zł.	Zł.
Wypłacono różnym za zastępstwa		5.405,00
Nadwyżka wpływów za okres sprawozdawczy		600,00
		6.005,00

W-n Fundusz Asekuracyjny w sprawach

	Zł.	Zł.
Wypłacone różnym za zastępstwo		715,00
		715,00

móg Ogólnych Ma

	Zł.	Zł.
Wpływy z udzielonych pożyczek członkom Izby:		
za okres z lat ubiegłych	35.899,47	
za okres sprawozdawczy	5.730,00	41.629,47
Wpływy z jednorazowych składek od wpisanych na listę adw.		5.425,00
Procenty od udzielonych pożyczek członkom Izby	5.083,15	
Procenty od kapitałów w instytucjach kredytowych	2.783,31	
Procenty od papierów wartościowych . . .	2.234,45	10.100,91
Ofiary złożone przez różnych do Kurjera Warszawskiego		60,00
10% potrąceń ze składek adwokackich . . .		15.406,00
		72.621,38

zast. karnych w Sądach Cywilnych. Ma

	Zł.	Zł.
Wpłacone przez różnych na zastępstwa . .		6.005,00
		6.005,00

zast. karnych w Sądach Wojskowych Ma

	Zł.	Zł.
Wpłacone przez różnych na zastępstwo . .		690,00
Różnica wpływu za okres sprawozdawczy .		25,00
		715,00

W-n			R-k Procentów	Ma	
	Zł.	Zł.		Zł.	Zł.
Przeniesiono na fundusze		16.664.46	Wpłynęło w okresie sprawozdawczym tyt. %%		
			od udzielonych pożyczek członkom Izby	5.083,15	
			od kapitałów na r-kach czekowych w w instytucjach kredytowych. . . .	2.783,31	
			od papierów wartościowych	8.798,00	16.664,46
		16.664.46			16.664,46

B I L A N S

Izby Adwokackiej Warszawskiej w dniu 29 lutego 1932 r.

Stan czynny

	Zł.	Zł.
1. Gotówka:		
a) w kasie biura Rady	18.162,83	
b) w Pocztowej Kasie Oszczędności	22.534,96	
c) w Banku Handlowym	130.982,35	171.680,14
2. Papiery wartościowe		
zdeponowane w Banku Handlowym . .		99.413,15
3. Dłużnicy		
członkowie Izby za udzielane pożyczki .		146.869,28
4. Należności z tyt. zaległych:		
a) składek adwokackich	47.962,90	
b) kosztów postępowania dyscypl. .	9.293,45	
c) składek pośmiertnych	587.617,00	
d) jednorazowego wpisu	92.980,00	
e) różnych opłat	335,00	738.188,35
5. Ruchomości		
w biurze Rady i adwok. przy Sąd. . .		42.714,93
6. **Sumy Przechodnie**		12.701,34
7. **R-k Urządzenia nowego lokalu** . . .		9.654,00
8. **R-k Mieszany urządzenia lokalu.** . .		14.824,40
9. **R-k Prawników Polskich**		3.792,45
		1.239.838,04

Stan bierny

	Zł.	Zł.
1. Wierzyciele		
Należne zapomogi pośmiertne		346.207,35
2. Fundusze:		
a) Ogólny	32.833,83	
b) Zapomóg Pośmiertnych	241.780,03	
c) Rezerwowy Zapomóg Pośmiertn.	404.307,78	
d) Zapomóg Ogólnych	177.132,39	
e) Asek. zast. w spr. kar. w Sąd. Cyw.	5.970,50	
f) „ „ „ „ „ Wojsk.	245,00	
g) Budowy Domu Prawnictwa Pols.	150,00	862.419,53
3. R-k Funduszów Żelaznych:		
a) Fundusz im. Leona Figowskiego .	1.813,00	
b) „ „ Zygmunta Tykocinera	4.157,88	
c) „ „ Zygm. Sokołowskiego	2.425,20	8.394,08
4. **Pożyczka Udziałowa**		13.000,00
5. **Amortyzacja Pożyczki Udziałowej** . .		765,00
6. **Majątek Izby**		9.052,08
		1.239.838,04

Wykonanie budżetu za rok 1931/32.

Pozycje	Preliminowano	Wykonano	Więcej niż preliminowano	Mniej niż preliminowano
Przychód:				
Składki adwokackie	138.240,00	138.654,00	414,00	—
Wpisowe petentów	10.000,00	12.505,00	2.505,00	—
Różne wpływy	9.542,77	10.836,21	1.293,44	—
	157.782,77	161.995,21	4.212,44	—
	4.212,44		4.212,44	
Rozchód:				
Naczelna Rada Adwokacka	12.000,00	14.000,00	2.000,00	—
Lokal i podatek od lokalu	15.638,00	11.619,20	—	3.718,80
Opał i światło	2.500,00	2.385,71	—	114,29
Telefony	8.000,00	7.444,49	—	555,51
Materjały piśmienne i druki	4.500,00	3.951,55	—	548,45
Portorja	3.500,00	2.943,63	—	556,37
Ogłoszenia i prenumerata pism	3.000,00	4.135,00	1.135,00	—
Bibljoteka	3.000,00	3.200,00	200,00	—
Prowizja od inkasa	3.500,00	3.500,00	—	—
Koszty manipulacyjne w inst. kredytow.	1.500,00	335,44	—	1.164,56
Wynagrodzenie personelu	62.400,00	66.267,00	3.867,00	—
Ubezpieczenie personelu	5.000,00	11.361,33	6.361,33	—
Towarzystwo Prawnicze	2.000,00	1.000,00	—	1.000,00
Amortyzacja Pożyczki Udziałowej	10.000,00	—	—	10.000,00
Nieprzewidziane wydatki	18.200,00	17.380,90	—	819,10
Różne drobne wydatki	3.044,77	3.690,15	645,38	—
	157.782,77	153.514,40	14,208,71	18.477,08
	4.268,37		4.268,37	

Zestawienie = 4,212,44 + 4 268,37 = 8.480,81

Nadwyżka wpływów w 1931/32 roku zł. 8.480 gr. 81.

Preliminarz budżetowy
na rok 1932/33.

		złotych
Wpływ		
Nadwyżka wpływów z okresu spraw. za 1931/32. . . .		8.480,81
Składki adwokackie (100 × 1.450)	145.000	
—10% na Fundusz Zapomóg Ogólnych . . .	14.500	130.500,00
Składki bibljoteczne		3.000,00
Za legitymacje członkowskie.		1.000,00
Wpisowe petentów		5.000,00
Zaległe składki, koszty post. dysc. i		25.000,00
		172.980,81
Rozchód		
Naczelna Rada Adwokacka		12.000,00
Lokal		14.000,00
Podatek od lokalu.		960,00
Opał i światło		4.000,00
Telefony		8.000,00
Materjały piśmienne i druki		5.000,00
Portorja		4.000,00
Ogłoszenia i prenumerata pism.		4.500,00
Bibljoteka		4.000,00
Prowizja od inkasa		4.000,00
Koszty manipulacyjne w inst. kredyt.		500,00
Wynagrodzenie personelu biura		70.300,00
Ubezpieczenie personelu biura		7.000,00
Amortyzacja Pożyczki Udziałowej.		10.000,00
Nieprzewidziane wydatki		20.000,00
Różne drobne		4.720,81
		172.980,81

SPIS RZECZY.